

■ Veličina po pošti: ■
 Za celo leto naprej . K 28.—
 za pol leta " 13.—
 za četrt leta " 6.50
 za en mesec " 2.20
 za Nemčijo celoletno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " 12.—
 za četrt leta " 6.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejemam mesečno K 1.90

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/IIL
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

■ Inserati: ■
 Enostolpna petitrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v.
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
 enostolpna petitrsta (72 mm)
 30 vinarjev.

Izhaja:
 vsak dan, izvzemati nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Ljubljanski državnozborski volilci!

Kandidat Vseslovenske Ljudske Stranke za mesto Ljubljana je gospod

**Dr. Vinko Gregorič,
zdravnik u Ljubljani.**

Shod ljubljanskih zaupnikov V. L. S. je postavil to kandidaturo so-glasno med velikanskim navdušenjem.

Idimo z istim navdušenjem na delo za našega kandidata!

V Ljubljani, dne 27. maja 1911.

Centralni zvršilni odbor Vseslovenske Ljudske Stranke.

Dr. Ivan Susteršič,
t. č. predsednik.

Današnja številka obsega 8 strani.
S prilogo »Naša Gospodinjava«.

Zanimiv boj na Štajerskem.

Na praznik je bil volivni boj na Štajerskem že na vrhuncu. Ločili so se volilci v le dva tabora, dasiravno so v vseh okrajih, razun v kozjanskem, po trije kandidati. Narodna stranka sama za sebe bi ne prišla mnogo v poštev, izvzemši mogoče v celjsko-vrantskem okraju. Tukaj se bode bil precej čist boj med kandidatoma S. K. Z. in Lažni-Narodno stranko. Boj je povsod v Savinjski dolini hud; pristaši Narodne stranke so lahko ponosni na svoje surovo postopanje in na tolovajstva. To je obupno sredstvo, s katerim hočejo doseči svoj cilj, da bi strahovali ljudstvo in ga odvračali od volišča in volivnih shodov S. K. Z. Najeti, zapeljani mladenci, večinoma iz raznih trgov, razgrajajo po dolini. Mojstrskega dela Roblekovega okraja so se izborne in hitro naučili nasprotniki v Verstovškem okraju. Zadnjo nedeljo so hoteli napadati kandidata v Šoštanju, na praznik so mu grozili v Škalah in so tepli do krvavega gospodično veleglednega veleposestnika na Vrheh. Na praznik so se tudi v Petrovčah odlikovali pravi narodnjaki z muzikontarji. Šolsko mladino so vpregli v voznesramne agitacije. Dr. Benkoviču so

grozili s poboji in hoteli nad njega spustiti italijanske delavce. Kljub tem nasilstvom so se shodi S. K. Z. vršili povsod pri največji udeležbi. Zanimivo je zlasti opazovati, kako se vedno bolj približuje Narodna stranka v boju proti S. K. Z. socialnodemokrščki stranki in štajercijancem. Mirno lahko trdim, da nimamo na Spodnjem Štajerju več štirih strank, namreč Slovensko Kmečko Zvezo, Narodno stranko, socialne demokrate in štajercijance. Na eni strani je Kmečka zveza, na drugi pa združeni Narodovci, socialni demokrati in štajercijanci, ki se lepo objemajo na podlagi svobodomiselnega programa.

Dr. Kukovec, general Narodne stranke brez vsake armade, zboruje zajedno s socialnimi demokrati, ne da bi pobijjal socialnodemokrščki program. V drugih krajih, takor na Planini in v Jurkloštru, zboruje v nemškatarskih gostilnah; za njega govorijo zagrizeni nemškutarji in štajercijanci. Baron Moscon tudi agitira za njega.

V Savinjski dolini so se nemškutarji že izjavili, da gredo volit Robleka. Socialni demokrati čakajo komaj prilike, da bi priskočili narodnemu kandidatu Robleku na pomoč.

Kandidat Werdning dela z vso vemo zlasti pri štajercijancih; ti so njegova glavna opora. Zlasti v marnberškem okraju bode imela ta kandidatura v narodnem oziru slabe posledice. Tudi tukaj so socialni demokrati dr.

cekino nikomur. Zdaj pa leži mrtva tam, s krvavim vratom, z velikimi, steklenimi očmi. Pa tudi druga koza — Liska — je izkravavela in se oddihuje v zadnjih dihih kraj grmovja. — Gnjev se je polasti Breznika. Stisnil je pesti in mrmral pred se: »Da, da — tako se godi nam tlačanom. A ti, grajščak, se valjav po mehkih pernicah in se smeji bolesti tlačan!... Da, da — tako se nam godi!...«

»O, oče, kaj poreče grajščak?« je jokala Jelica, in že pri sami misli na grajščaka se ji je skrčilo srce.

»Naj poreče, kar hoče!« je urmral oče. »Pes je njegov in tudi jaz sem njegov. Samo to je razloček, da mu je pes ljubši nego jaz, ki sem človek. Ha, ha.«

Bridko se je zasmehal Breznik in je stopil k pojemanjuči Liski. Sklonil se je k nji in jo je ogledoval. Stresla se je Liska in je obrnila oči. Zleknilo se ji je telo, in potem se ni ganila več. A takrat so se čuli v grmovju hlastni koraki. Zašumelo je velo listje na tleh; veje so se razdelile, in grajščak je stopil naglo na trato.

»Rustan!« je zaklical glasno. Zaživil je, a pes ga ni slišal več. Ozrl se je grajščak po trati; zagledal je jokajoča deklico, ki si je zakrivala obraz z rokami; zagledal je Breznika, ki se je obrnil k njemu in ga gledal s sovraž-

Verstovšku vedno za petami. Werdningovih shodov, ki so slabo obiskani, se socialni demokrati ne udeležujejo, ker bi najraje takoj prestopili v njihov tabor, kakor ob Ježovnikovih volitvah.

Najgršo vlogo igrajo liberalni advokatje v ormoško-ptujskem okraju. Dasiravno se je Ploj odpovedal kandidaturi in se odtegne političnemu življenju, tirajo mladi advokatje dr. Serenc in dr. Fermevc njegovo osebo v volivno borbo. Ze javljajo liberalni listi, da je Ploj izjavil, da sprejme mandat. Mi sicer tega še ne verjamemo, ker za tako neznačajnega Ploja nimamo, toda tako nastopajo »Slogaši« proti slovenskemu kandidatu, kmetu Brenčiču, samo da se bodo cepili slovenski glasovi in bode imelo štajercianstvo še več moči. Če pride do ožje volitve med Benčičem in štajercijancem Ornigom, gredo liberalci gotovo volit dobrega prijatelja Plojevega in najhujšega slovenskega nasprotnika Orniga.

V Piškovanem in Roškarjevem okraju, kjer se bije hud boj proti štajercijancem, opazujemo neko tiko škodljivost liberalnega elementa. Liberalci ne ganejo niti mezinca za slovenska kandidata proti prodirajočemu štajercianstvu. Umevno je to! Če se vežejo v Verstovškovemu okraju z njimi, da jih podpira štajercianstvo, ne smejo delovati v teh dveh okrajih za slovenska kandidata. Tako daleč smo zaredili na ogroženem Spodnjem Štajerju s temi narodnjaki in naprednjaki!

Ta pregled nam poda jasno sliko volivnega boja, ki dokazuje, da se ob vsaki priliki združijo vse mogoče stranke proti krščanskim strankam. Na Spodnjem Štajerskem bo imelo to slabe posledice. S. K. Z. bode moralna zopet uporabljati svoje moči, da zatrete skupne nasprotnike. Volivna borba nam daje že smeri prihodnjega delovanja, ki bode obstajalo v prvi vrsti v boju nasproti liberalnim advokatom, ki samo izžemajo naše ljudstvo, in pa štajercijanski stranki, katero mora pobijati S. K. Z. na celi črti. Na slovenske liberalce se ne smemo več zanašati; z njimi je vsako skupno delo nemogoče. Mi se moramo opirati na svojo moč, z narodnimi izdajicami ni in se ne sme sklepati nobenega kompromisa. To stališče mora zavzemati odslej vsak pristaš S. K. Z.; kdor drugače sodi in drugače misli, ni pristaš naše stranke. Dovolj so nas poučile te volitve, da se moramo varovati tudi v mirnih časih iti slabim besedam teh lažinarodovcev na limanice. Prišli bodo pod kriko narodnosti, pod kriko skupnega

nimi, temnimi očmi, in zagledal je tudi mrtvega psa na tleh.

»Rustan!« je ponovil grajščak in stopil k psu. Dregnil ga je z nogo, a pes se ni ganil. In tedaj je spoznal grajščak vse. Kri mu je stopila v obraz in zasvetile so se mu male, sive oči. Stopil je tik pred Breznika; dvignil je stisnjeno pest, da bi zamahnil po kmetovi glavi. Prestrašena je zavpila Jelica in se je tresla po vsem životu. A Breznik je stopil korak nazaj in je gledal grajščaku naravnost v oči.

»Da, jaz sem ga ubil,« je izpregovoril mirno. »Vaša last je pes in vaša last sem tudi jaz. Vem pa, da vam je ljubša žival, nego kmet-tlačan. Zato pa naredite z mano, kar hočete. Jaz se vas ne bojim.«

Mirno je govoril Breznik te besede; a vendar se mu je tresel glas od razburjenosti. Grajščak ga je pogledal zlobno in se je zasmehal sovražno: »Ha-ha, pes in ti sta moja last, praviš? No, dobro, potem sta si pač enaka, in zato imejta oba enak konec.«

Grajščak je dvignil puško in je nameril naravnost na Breznikove prsi. Prijel je za petelinu, da bi izprožil. A takrat je vzklikanila Jelica v smrtnem strahu in je šinila kot puščica h grajščaku. Spotaknila se je ob resje in je padla na tla. Pri padcu pa je se zgra-

delovanja na gospodarskem polju. Proč z njimi! Postavimo se na lastne noge! Oni so slabši, nego socialni demokrati in štajercijanci, s katerimi se ob volitvah družijo. Prišlo bode plačilo, govorilo bode ljudstvo, obozil bode take ljudi slovenski narod!

Volitve v slovenskem okraju v Istri.

Tako mirno kakor v slovenskem volivnem okraju v Istri menda ne bodo prošle volitve v celji Avstriji. Mir je sicer tako lepa stvar, samo če pri tem miru ne trpi obča korist ljudstva. Če je komu všeč ta mir, gotovo je istrskim politikom. Drugo vprašanje pa je, če je s tem mirom ljudstvo zadovoljno. Če mi ta mir obsojamo, nikakor ne mislimo na kak strankarski boj, ampak se samo bojimo, da bo imel naš poslanec za slovensko ljudstvo samo obljube, posebno za sodni okraj Podgrad. Skoro izključna večina v tem okraju je kmečkega stanu; zato je samo ob sebi umevno, da se mora njih zastopnik zavzemati za gospodarski napreddek. Da more to doseči, te treba, da gre poslanec sam med ljudstvo, proučava gospodarsko stanje ter pozveduje težnje in želje naroda. Na žalost se to v sodnem okraju Podgrad ni zgodilo.

V treh letih smo imeli čast samo enkrat videti našega gospoda poslanca in to samo ob priliki neke veselice v Podgradu, kjer se je šlo — najbolje rečeno — le za reklamo ob otvoritvi neke gostilne, a niti najmanje za kako občo korist ljudstva.

Seveda narod je te kavarniške in frakarske politike do grla sit. S tem, da se napravi par shodov v Podgradu, se ljudstvo nikakor ne more zadovoljiti, ker je nemogoče, da bi se narod v večjem številu udeleževal teh sestankov. Želja naroda je, da se volivni stanki držijo na več krajih. Najprimerno je bilo napraviti shode v posameznih župnijah po sveti maši ali po blagoslovu. Ob takih prilikah se pride najlažje v dotiko z ljudstvom in se ljudstvu ne napravlja nepotrebni stroškov. Profesor Mandič se bo najbrže izgovarjal, da ni imel sestankov, ker se ga ni k temu pozvalo. Žalostna resnica, da se ga ni pozvalo, je žalosten dokaz, da poklicani voditelji ljudstva nimajo smisla za trezno politično delo v tem delu Istre. Strah nas je, da je gospod monsignor Rogač zadnji mož, ki je že pred več leti spoznal, da

bila grajščaka za roko. Povesila se je puška in strel se je izprožil. Krogle pa je oprasnila vejo široke bukve, da je sfrčalo par lističev na tla.

Bled kot zd je stal Breznik pred grajščakom. Ustnice so mu se tresle in strahom je gledal Jelico, ki je ležala nepremično pred grajščakovimi nogami. A deklica se je kmalu zavedla. Urno je vstala; padla je potem pred očetom na tla in je objela njegova kočena.

»O, oče, ljubi oče!« je ihtela in stiskala obraz k očetovim kolenom. Breznik se je sklonil k nji in jo je božal molče po glavi. Takrat so se pa prikazali na trati grajščakov lovci. Začudeno so gledali ta prizor in so se obrnili potem k gospodarju.

»Glejte ga — umoril mi je Rustana, mojega najboljšega psa, najlepšega psa,« je govoril grajščak. »Kako naj zdaj lovim, ko nimam več Rustana? Kako naj lovim? Čakaj, hudoba, pokoriš se mi za to, da ti bodo zrastli beli lasje! — Primite ga, zvezite ga in ga vrzite v najtemnejšo grajsko ječo!«

Pokorno so stopili lovci k Brezniku. Odrinili so s silo Jelico stran in so zvezali s trdimi vrvimi kmetu roke. Breznik se ni upiral. Mirno je stopal med lovci po hribu navzdol. Tam na ovinku se je še ozrl na hčerko, ki se je

LISTEK.

Josip Vandot:

Vitanec.

Pripovedka iz davnih dni.

(Dale.)

Breznik ni vedel prvi trenutek, kaj bi storil. Neodločno je stal sredi trate in je gledal krvavi prizor. Toda potem se je sklonil. S tal je pobral debel kol, ki je ležal kakor nalač tam. Potem pa je planil nad psa. Zavihtel je debeli kol; kakor blisk je šinilo po zraku in je padlo s silovitim udarcem na pasjo glavo. Zajeknilo je, in pes je spustil krvavo kozo. Prevrnil se je na tla in je zleknil brez glasu.

Breznik je spustil kol na tla. Storil je k jokajoči Jelici in ji položil roko na glavo. »Ne jokaj, Jelica!« je govoril. »Glej, mrtva je zverina in ne gane se nič več!«

Plašno je pogledala Jelica na mrtvega psa. Stresel jo je mraz in je jecljala: »O, oče... pa tudi sivka je mrtva. Naša dobra... ljuba sivka.«

»Nikar se ne žalosti,« je prigovarjal Breznik, dasi je bilo tudi njemu hudo po kozi. Bila je sivka njegova najboljša koza in ne bi je dal za pet

se mora narod najprej gospodarsko osvoboditi. Lahko se reče, da je pri teh žalostnih razmerah z ustanovitvijo Pošiljnice, Gospodarske in mlekarne zadruge dosegel velikanske uspehe in samo tem zavodom se je zahvaliti za ves gospodarski napredek v podgrajskem sodnem okraju. S tem ne misli še narod dati nezaupnice svojem kandidatu. Prisiljen pa bo to storiti, ako bi kandidat ne ustregel njegovi želji.

Orli na Bledu.

Kakor vsako leto spomladi, so se zbrali tudi letos zastopniki telovadnih odsekov k obdorovi seji. Letos so si izbrali Bled za kraj seje, kamor so poshiteli dne 25. t. m., na praznik Vnebohoda. Ob 3/4 10. uro zjutraj so bili zbrani Kranjci, Štajerci in Goričani ob jezeru, odkoder so se odpeljali ob najlepšem majevem vremenu na desetih ladjah na otok. Nebo je bilo čisto in jasno, jezero mirno, v fantovskih srečih pa pomladansko razpoloženje, da se je razlegala vesela pesem daleč na okrog. Ob pol enajstti uri je pristopil vlč gosp. dr. Debevc k oltarju in daroval sveto mašo. Med mašo je imel kratek, dnevni in prazniku primeren nagovor. Po končani daritvi se je pričela takoj obdrova seja, ki je trajala do 2. ure poludne. Zborovali so Orli na otoku na prostoru pod zvonikom.

Seje se je udeležilo 150 zastopnikov raznih odsekov. 110 jih je bilo v kroju. Pohvalno moramo omeniti zlasti Idrijančane, katerih je prišlo osem. Izmed točk dnevnega reda podajamo najvažnejše sklepe.

Dr. Pogačnik

je otvoril sejo in se v svojem pozdravnem govoru navdušeno spominjal prelepega, zgodovinskega kraja, na katerega zborujejo Orli. Spomnil se je Črtomira, ki je tu okrog branil z mečem domovino pred sovražniki in pozival brate, da tudi oni kot vojaki-junaki branijo domovino vsikdar pred notranjimi in vnanjimi sovražniki. Orožje za ta boj naj jim bo plemenitost srca, srčnost poguma in razsodnost razuma. Domovina potrebuje takih branivcev!

Za tem nagovorom se je konštiralo, da je izmed 141 obstoječih odsekov pri seji zastopanih 72.

Janko Hočvar

je podal sledeče tajnisko poročilo:

Predsedstvo Zveze Orlov je imelo od lanskega občnega zbora pa do danes 21 rednih sej, katerih so se udeleževali vsi člani predsedstva polnoštevilno.

Odsekov se je ustanovilo od zadnjega občnega zbora 18. in sicer v sledenih krajih: Col pri Vipavi, Kojsko na Goriškem, Škocjan pri Turjaku, Polzela v Savinjski dolini, Breg pri Borovnici, Škocjan pri Turjaku, Škocjan pri Mokronogu, Št. Jernej na Dolenjskem, Stara Vrhinka, Škrbina na Goriškem, Gabrie na Goriškem, St. Janž na Koroškem, Šmarje pri Jelšah, St. Peter v Ljubljani, Smlednik, Vipolže na Goriškem, Šempas na Goriškem in Leskovec.

Dne 6. decembra je odposlalo predsedstvo okrožnice na vse odseke v svrhu agitacije za naše časopise, v prvi vrsti za naše glasilo »Mladost«.

Spomniti se nam je, da nam je nemila smrt ugrabilna 6. decembra 1910 tako požrtvovanega in marljivega predsednika komenskega Orla, č. gosp.

tičala k visoki, z mahom poraščeni skali. »Da, da, saj sem si mislil... Vitranec,« je zamrmral in izginil za drevjem.

Jelica se je tičala k skali in neprehomoma ihtela. Prebudile so jo šele koze, ki so se vrstile iz gozda, kamor so bile zbežale pred divjim psom. Obstopile so pastirico in so meketale žalostno. Jelica je skočila k robu trate in je gledala dolu po pobocoju.

»Oče, o, oče!« je zaklicala na ves glas. A nihče ji ni odgovoril. Kroginkrog je molčalo grmovje in drevje in se ni zganilo niti za trenutek.

Stekla je deklica po hribu navzdol in se je ustavila še kraj Save. Videlo se je od tu na polje in dalje proti beli vasi. Zagledala je sredi njiv lovec in v njihovi sredini očeta. Hitro je stopal in je gledal v tla.

»Oče!« je zavpila Jelica. Slišal jo je Breznik. Postal je in se je ozril k nji. Toda velik lovec ga je sunil v hrbot s puškinim kopitom, in Breznik je stopal še hitrejše naprej. To je se videla Jelica, potem pa se je sesedla brez glasu kraj brega na tla. Glava se ji je naslonila na mehki pesek, in zdelo se je, da deklica spi v sladkem spanju.

3.

Dolgo, dolgo je ležala Jelica nepremično na bregu. Solnčni žarki so pre-

Riharda Smoleja. — Predsedstvo se je polnoštevilno udeležilo 8. decembra njegovega pogreba.

Vsled sklepa 29. decembra 1910 se je naprosilo podpredsednika br. Podlesnika, da napravi poslovnik za podzvezze. Poslovnik bude dovršen do konca julija tekočega leta.

Pri isti seji se je izvolil odsek za ureditev »Telovadskega vežbalnika«, v kateri odsek se je izvolil Zvezin vadičski zbor in člani Orla akademičnega društva »Danice« na Dunaju.

Na predlog brata dr. Jeharda se je predsedstvo Z. O. obrnilo na S. K. S. Z. v Mariboru s prošnjo, naj bi ista blagovila sklicati sestanek vseh mladeničnih zvez Štajerskih ter naj bi se razmotrivalo, ako bi se dale te zvezne izpremeniti v telovadne oseke.

Mladeničkega tečaja v Celovcu od 20. do 22. februarja 1911 se je predsedstvo udeležilo po podpredsedniku br. Podlesniku in br. Terseglavu; na katerem sta oba tudi predaval.

Z. O. je založila nove koračnice za trobentače.

Pri seji dne 4. maja 1911 se je konstituiral trobentaški odbor, na katerega naj bi se vsi odseki obračali pri nabavi rogov in drugih potrebščin.

Poročati moram, da se v zadnjem času vsi člani predsedstva udeležujejo sej glavnega odbora, kakor tudi njega odsekov za letošnjo prireditve, katera mora biti krona našega štiriletnega delovanja.

A. Zajc

je podal blagajniško poročilo, katero se je vzelo na znanje s pripombo, da naj skrbe odseki, da poravnajo tekom enega meseca še za letošnjo polovico leta zaostalo članarino. Obenem se je pri tej točki dnevnega reda naročilo predsedstvu Z. O., da založi za letošnjo prireditve nove razglednice.

V. Jeločnik

je poročal nato o tehničnih pripravah za letošnjo prireditve. Sprejeti so bili enoglasno po daljši debati sledeči predlogi:

1. Vadičski zbor priredi v najkrajšem času enodnevni tečaj v Ljubljani. Tega tečaja se morajo udeležiti vsi načelniki, oziroma podnačelniki.

2. Okrožnim načelnikom se naroči, da obiščejo vse v njihova okrožja spašajoče odseke ter nadzorujejo prostevaje in orodno telovadbo. Vsak načelnik odseka je odgovoren za vsakega telovadca, ki bo nastopil pri javni telovadbi v Ljubljani.

3. Vsako okrožje naj po končanih vadičskih tečajih priredi skupne okrožne vaje, h katerim bo poslal Zvezni vadičski zbor svoje zastopnike.

I. Podlesnik

poroča o organizatoričnih pripravah za letošnjo prireditve. Sprejmejo se sledeči predlogi:

1. Prireditve se more udeležiti vsak član, bodisi da je telovadec, ali ne, bodisi da ima uniformo, ali ne.

2. Odseki naj takoj ustanove (množi so to že storili) sklade za letošnjo prireditve.

3. V soboto, dne 5. avgusta se vrši v Ljubljani zborovanje Orlov, katerega udeležiti se so obvezani vsi predsedniki odsekov.

4. Odsekom se naroča, da prirede v najkrajšem času predavanja, kjer naj se pojashi pomen in namen letošnje prireditve.

tičala k visoki, z mahom poraščeni skali. »Da, da, saj sem si mislil... Vitranec,« je zamrmral in izginil za drevjem.

Jelica se je tičala k skali in neprehomoma ihtela. Prebudile so jo šele koze, ki so se vrstile iz gozda, kamor so bile zbežale pred divjim psom. Obstopile so pastirico in so meketale žalostno. Jelica je skočila k robu trate in je gledala dolu po pobocoju.

»Oče, o, oče!« je zaklicala na ves glas. A nihče ji ni odgovoril. Kroginkrog je molčalo grmovje in drevje in se ni zganilo niti za trenutek.

Stekla je deklica po hribu navzdol in se je ustavila še kraj Save. Videlo se je od tu na polje in dalje proti beli vasi. Zagledala je sredi njiv lovec in v njihovi sredini očeta. Hitro je stopal in je gledal v tla.

»Oče!« je zavpila Jelica. Slišal jo je Breznik. Postal je in se je ozril k nji. Toda velik lovec ga je sunil v hrbot s puškinim kopitom, in Breznik je stopal še hitrejše naprej. To je se videla Jelica, potem pa se je sesedla brez glasu kraj brega na tla. Glava se ji je naslonila na mehki pesek, in zdelo se je, da deklica spi v sladkem spanju.

3.

Dolgo, dolgo je ležala Jelica nepremično na bregu. Solnčni žarki so pre-

Slučajnosti.

Pri slučajnostih so bili sprejeti sledeči predlogi:

1. Vsak odsek mora vsaj dvakrat na leto poročati o svojem delovanju v »Mladosti«.

2. »Mladost« se mora smatrati kot edino glasilo Orlov.

3. Vse okrožnice predsedstva in vadičskega zpora Z. O. naj se objavljajo tudi v »Mladosti«.

4. Zveza Orlov naj založi vspredjemnice za podporne člane v obliku diplom, kakor so v navadi pri drugih korporacijah (n. pr. Kmetijska družba, Kmečke zveze itd.). — Nemalokrat se namreč pripeti, da ta ali oni niti ne vé, kaj podpira. Taka diploma bi ga pa opozarjala, da bi bil tudi zaveden podpornik Orla. Seveda bi morala biti na diplomi — lično izdelani — v par markantnih stavkih označena tudi načela orlovske organizacije. Zveza naj stvar razmišlja in dá kakemu priznanemu umetniku naslikati take diplome in obenem sestavi besedilo.

5. Prav tako naj Zveza uvede za redne člane priročne legitimacije z najpomembnejšimi načeli, tičočimi se slednjega Orla (»Planinsko društvo«). Dosedanji poslovni kajpada v tehničnem oziru še vedno ostanejo v veljavni.

Pismo iz Prage.

Češki volivni boj. — Jubilej monsig. dr. Stojana.

Češki volivni boj se vrši v znamenju mladočeško - narodnosocialnega kompromisa. Da so glasovi po enotnem postopku postajali vedno močnejši, je naravno, ker tako razcepil kakor Čehi, ni bil v zadnjem parlamentu noben narod. D e v e t strank jih je zastopalo. In kar je glavno, nobena ni imela absolutne večine. To je najbolj ločilo Češke razmere od slovenskih. Zato so postajale vedno glasnejše zahteve, naj se sorodne stranke združijo.

In res se je spojila na Moravskem ljudska (mladočeška) stranka z napredno (realisti) v ljudsko napredno stranko. Na Češkem so se združili radikalni naprednjaki z državnopravni naprednjaki. Tako sta bili odslej samo dve radikalni stranki, državnopravna napredna in narodno-socialna, dočim so bile prej tri. Vse je pričakovano, da se združite tudi ti dve. Saj sta imeli v državnem zboru skupen klub, programatičnih razlik ni bilo nobenih, samo da so se narodni socialci opirali bolj na delavske vrste, »državnopravni« pa na meščansko inteligenco.

Mesto tega pa je prišlo presenečenje: »državnopravni« so začeli izdajati svoje glasilo »Samostalnost« kot dnevnik, narodni socialci pa so sklenili v mestni skupini kompromis z mladočešči na dobo 6 let. Mandate so si razdelili na polovico in se zavezali k vzajemni podpori.

Kar je češko javnost pri tem kompromisu iznenadilo, je bilo to, da sta se spojili stranki s čisto nasprotnim političnim principom: mladočešči — pozitivni politiki, ki hočejo doseči svoj cilj korak za korakom, kolikor je v danem trenutku možno, najraje kot vladna stranka — in narodni socialci — politiki skrajne negacije, ki so rušili parlamentarno delo z vsemi mogočimi sredstvi.

Koalicija je naperjena proti socialnim demokratom, na njih račun se ima okreptiti bodoči češki enotni klub. Na deželi formalno ni kompromisa in kandidirajo tam tudi narodni socialci in mladočešči. Vendar so to le števne kandidature, v resnicu se vodi tu boj vseh strank proti krščanskim socialcem. Češka »pozitivna« politika hoče oslabiti krščansko-socialno stranko, da bi pri razdelitvi ministrskih sedežev ne prišla v poštev.

Krščansko-socialna stranka je postavila kandidate v vseh volivnih okrajih. Smatra volivni boj za dobro priložnost propagirati svoj program. Gotovo je, da število njenih glasov silno vzraste.

Monsignor dr. Ant. Cir. Stojan, znani češki katoliški delavec in poslanec, je slavil 22. maja t. l. svojo 60letnico sredil silnega volivnega boja in dela. Leta 1897. je bil izvoljen za poslanca v peti kuriji in vrši poslanske dolžnosti z nenavadno vestnostjo. Ni vasi v njegovem volivnem okraju, kamor bi ne bil prišel podajat poročila o svojem delovanju. Ce je doma, sprejme vsak dan 15 do 30 oseb, ki ga pridejo prositi za pomoč v svojih zadevah. Vsad dan dobi 50 do 70 pisem — tudi večinoma prošnje. In vse to uredi z največjo vestnostjo. Ko je bil Stojan ekspositor v Sv. Bohovi na Severnem Moravskem, je bila njegova korespondenca tako obširna, da je dotični poštarje odšel v pokoj. Ko je bil Stojan župnik v Dražovicah, so dodali novo-

rousinski pošti nalač radi njega dve pomočni sili. Stojan je študiral istočasno še doktorat. Dr. Stojan je soustanovitelj in glavni sodelavec Apostola sv. Cirila in Metoda, ki izdaja od lani v Kromeriju samostojen časopis: »Apostol sv. Cirila in Metoda«. On je tudi omogočil unionistične shode na Velenogradu, ki služijo poznavanju Vzhodne cerkve in ustanovil Velenograjsko Akademijo, ki pestuje študij o češki cerkvi.

Dr. Kraut in mlekarstvo.

Dr. Kraut in mlekarne v logaškem okraju.

I. Logatca.

Poslednji čas ima dr. Kraut, sodnijski svetnik v Logatcu, opravila čez glavo. Vsak petek so prenapolnjena hočica logaške sodnije. Sedaj kliče predse posebno ude mlekarne zadruge. Niben zagovor ne velja. Obsodbe se glase brezobzirno — deloma z denarno globo, deloma z zaporom — ali pa oboje skupaj.

Zadeva je po mnjenju ljudstva tale: Zenska, ki nosi mleko g. svetniku, je baje donašala slabo mleko. G. svetnik pravi: »Mati, mleko je slabo.« — »Saj je vseeno,« odvrne ženska, »ga bom pa raje v mlekarne nosila. Tam pa radi sprejmejo, tudi če prilijem nekajliko vode.« — Na podlagi te izjave je odredil svetnik preiskavo mleka pri logaški mlekarji in podružnicah. Seveda je preiskava pokazala, da se je marsikje mleko v resnicu popravljalo, tako se je na preiskavanje takih strokovnjakov sploh zanesti.

— Gotovo pa je, da je večina ljudi, pri katerih se je mleko preizkušalo, nedolžnih. Mleko je bilo popolnoma naravno. Pripomniti je potreba, da je letos mleko sploh slabše vsled slabe krme preteklega leta. Poleg tega se je preiskavanje vršilo tako po vršnu in v naglici. V nekem kraju je prvič poslani preisk

po samotah je edini prihodek od krvace, — in to ubogo, iz srca pošteno in nepokvarjeno ljudstvo, boreče se z vsemi širimi za svoj obstanek, — g. svetnik dr. Kraut tira pred sodišče in tam obosoja.

8. Večina obsojencev se je pritožila, ker je splošno znano, da je višja oblast že marsikako svetnikovo obsodbo razveljavila. Seveda priproste hribovske dekle, ki še nikdar sodnije do dr. Krautovih časov videle niso, te se ne znajo pritožiti. Mnoge sploh obsodbe razumele niso, ker g. svetnik kako tihom in nerazumljivo svoje obsodbe razglaša. Tudi pri izpraševanju ima glavno besedo — fant — pisač, ki je tako v čislih pri g. svetniku.

9. G. svetnik naj si tudi zapomni, ako kmet ne bo skrbel za mleko, ga tudi gospoda ne bo imela.

Čuje se, da se povsod v logaškem okraju vrše shodi proti nastopanju dr. Krauta.

Iz Bohinjske Srednje vasi

se nam piše: Za vodovod v Srednji vasi se že pripravlja. Inženir si je že ogledal teren, da napravi načrt. Po njegovi izjavi je studenc, iz katerega se bo napeljala voda, tako močan, da bi zadostoval za cel Bohinj. Upamo, da se pridružijo temu vodovodu tudi vasi Studor in Stara Fužina. Dobili bodo izvrstno vodo. — Odkar imamo nov cestni odbor in novo cestno postavo, upamo, da zasije glede cestnih razmer tudi Bohinju boljša bodočnost. Marsikje imajo po zelnikih boljša pota, kot je naša okrajna cesta, po kateri gre ves promet. Tako vratolomni klanci, kot je n. pr. v Srednji vasi pod cerkvijo, ne najdete niti na Turškem! Namerava pa se tukaj cesta preložiti že trideset let! Tudi sosednji Koprivnikarji zastonj hrepene po že zdavnaj obljudjeni cesti. V tem oziru smo v Zgornji bohinjski dolini res dozdaj čisto zapuščeni. Mnogo bolj se skrbi pri nas za tujce in hribolaze kačor za domačine! — Razun za cesto in vodovod je naše županstvo vložilo potom okrajnega glavarstva tudi prošnjo za uravnavo hudoornikov na tozadevni urad v Beljaku. V tem oziru bi bila skorajšnja pomoč res nujno potrebna, ker hudoorniki vsako leto zasujejo z raznimi naplavninami cele njive in travnike. — Nesreče obiskujejo naše živinorejce. Pri Stari Fužini je poginila 21. t. m. posestniku p. d. Lenčku lepa kobila, ki je storila. Žrebe je ostalo zdravo. Skoraj ravno takrat pa se je drugemu gospodarju, p. d. Tomažinu, ubila krava na paši. Padla je čez strmi breg nad »hudičevim mostom« v Mostnico. Pred letom se je blizu tam ubila tudi neka kobila. Tako nevarne kraje bi bilo pač treba zavarovati s plotom. — Duhojniško zavetišče, hotel pri sv. Duhu, je otvorenino in z vsem oskrbljeno. Ob jezeru je kopel. Za vožnjo ima hotel lasten čoln. Restavracija v hotelu je vsakemu odprta. Posebno primerno je zavetišče pri sv. Duhu za gospode, ki bolhajo na živcih ali si sicer žele mirnega oddiha v rajske narave. Takoj zraven je cerkev sv. Duha, deset minut proč starodavna in znamenita cerkev sv. Janeza, obe podružnici župnije Srednja vas. V obeh se vedno lahko mašuje. — Naše kmetijsko društvo ima v zalogi tudi razno blago »Slovenske Straže« v korist obmejnem Slovencem, na kar posebej opozarjam. V zalogi so vedno tudi užgalice »V korist obmejnem Slovencem«, ki so priznano najboljše.

Ljudstvo za S. L. S.

Shod v Tržiču

se je krasno izvršil. Na shodu na katerem je bilo 400 poslušalcev, sta govorila dr. Zajec in župnik Janez Hladnik. Dr. Zajec je poročal ob navdušenem pritrjevanju zborovalcev o delu S. L. S. Govornik se je pečal tudi s shodom, ki ga je imel prejšnjo nedeljo »živinozdravnik« Ribnikar. Orisal je Ribnikarja in njegovo modrost tako plastično, da je odmevalo po množici burno odobravanje in da so se zborovalci zgražali na lažeh, ki si jih upa trositi Ribnikar med Dolenjci. Vso svojo revščino bo okusil Ribnikar na dan volitve. Župnik Hladnik je očratal svoj program ter pozival kmečko ljudstvo, da ostane zvesto S. L. S. Kandidatura njegova je bila navdušeno sprejeta.

Svetnik Povše.

V Boštanju se je vršil včeraj po prvi sveti maši volilni shod Slovenske Ljudske Stranke, na katerem je poročal kandidat svetnik Franc Povše. Poročilo in kandidatura je bila soglasno sprejeta. Par razgrajačev je ho-

telo motiti shod, pa jim je spodelelo. Marsikateremu so se včeraj oči odprle.

Deželni poslanec Hladnik

je bil v nedeljo po rani maši v Leskovcu. Volivci krške in cerkljanske občine spadajoči v leskovško faro, so se enoglasno z velikim navdušenjem izrekli za kandidata župnika Hladnika. Za liberalca nihče ne mara. Kateri pameten volivec bo volil človeka, ki pravi, da je kmet kriv sedanje draginje, da se odpri meja ptuji živini. Za vasi, od Leskovca oddaljene, je bil shod v Malem Mraševem; vsi volivci so za župnika Hladnika in tako bo dan volitve dan sijajne zmage za Slovensko Ljudsko Stranko.

Blamaža liberalnega kandidata v Ljubljanski okolici.

Iz Tacna pod Šmarino goro se nam piše: Včeraj je imel v gostilni pri »Koširju« »neodvisni kandidat« Tribuč shod. Le z največjo težavo so izvolili v predsedstvo nekega Kosa. Tribuč je govoril spisan govor, katerega ni nihče razumel. Na shodu ni bilo nobenega liberalca, ampak samo naši možje in pa nekaj socialnodemokratičnih zidarjev, ki so zapustili Kristana in so sedaj za Tribučovo pijačo. Gospod župan Tršan iz Tacna je imel krasen govor, ki je vplival na nasprotinike, kakor mrzel »tuš«. Nasprotiniki so jo poparjeno odkurili, ne da bi dali Tribučevu kandidaturo na glasovanje. Shod se je zaključil z ogromnimi »Živijo« klici na dr. Šusteršiča. Tako je imel Tribuč včeraj žalosten dan v Tacnu.

Slaba se godi liberalnim kandidatom!

V nedeljo je imel shod v Dobropoljah samostojni liberalni kandidat Ivan Pucelj iz Velikih Lašč. Predstavil se je volilcem, ki so pa bili vsi naši pristaši. Nekaj časa so ga poslušali prav potprežljivo, ko jem je pa začel prehude klobasarije iz svoje liberalne malhe vleči, so začeli volilci vptiti: »Ven z liberalcem! Adijo Pucelj! Nič več ne pustimo klobasati!« Ce ne bi bil zlepa odšel Pucelj in njegovih par prijateljev, ki jih je seboj iz Lašč pripeljal, bi ga bili naši somišljeniki postavili pod kap.

Tribuč v Goričanah.

Izredna sreča je doletela Medvode dne 27. maja 1911. Prišel je pravi kandidat v Medvode, Jože Tribuč. Že v petek je baje ta pravi kandidat hodil okoli po Medvodah in okolici. Pomagal mu je baje še Zlatetov Francel razširjati povabilne listke. Pri Jesihu se je zbral skupaj kakih — 17 ljudi. Bili so trije gostilničarji, Jesih sam, potem Bohinc in Lavtižar. Program tega pravega kandidata je ta, da je zabavljal čez Šusteršiča, Gostinčarja in čez draginjo! Sedaj bo gotovo Jesih prodajal meso kilo po 1 K. Ljudje pripovedujejo, da je ta Jesih prosil župnika, da bi pomagal, da pride v občinski odbor. Še eno osebo je treba omeniti, katera je bila na tem shodu, to je Zlate, ki je pri živinorejski zadruzi, pa tudi z liberalci, če mu kaže, pomežkuje. Pripeljal se je Pepe Tribuč in zopet v miru odpeljal. Urednik »Slovenskega Doma« je naročil Jesihu, da bo pošiljal »Slovenski Dom« njemu, naj ga razširja. Svetuje se pa Jesihu, da naj skrbi, da bo dajal dobro meso ljudem.

Ribnikarjev shod v Št. Rupertu.

bo ostal v spominu predvsem Ribnikarju, potem Frelihu, Prahu in Pompadurčku iz Mokronoga. Ponoči so nabili plakate za shod in prišel je g. Ribnikar — po smolu. Shod se je začel ob pol 12. uri. Otvoril ga je pod milim nebom pri Frelihu na dvorišču Prah in rekel, da bode »poslanec« govoril. Navzočih je bilo kakih 15 volilcev-liberalcev, kakih 20 naših, drugo je bilo pa mladina z ženskami in otroci, vseh skupaj kakih 100. Začel je z dr. Šusteršičem, podmolniškim gozdom in klobasal o milijonih dolga. Ko je pa prišel g. kaplan, se mu je štrena zmešala in si ni vedel drugače pomagati, kakor da je zagrozil, da bo dal vsakega, ki bo govoril »zapret«. Ljudje so upili živijo Šusteršič, ko je rekel, da bi dal kaplana s korobačem izgnat iz Št. Ruperta, so ljudje zaorili živijo Strajhar! Povdariti moram tole: Skliceval se je na Mandelja in rekel: Ko je Mandelj odstopil, je dejelni odbor že naredil devet milijonov dolga in od tistega časa pa gotovo še par milijonov. Sedaj je vzel dejelni odbor 10 milijonov na posodo, 6 milijonov je že zapravil, štiri bo pa še. Dejelni odbor bi prav storil, da bi Ribnikarju lažnjivi jezik nekoliko pristrigel. Na piko je vzel še par župnikov, pa mu ni šlo nič več. Več kakor Ribnikar so govorili vmes drugi, ki so mu pravili take, da bode pomnil, kedaj je bil kot »poslanec« v Št. Rupertu. Povedati moramo samo to še, da se nobeden pameten liberalec ni udeležil Ribnikarjeve smole,

ki sta mu jo Prah in Pompadurček prisopala.

Socialnodemokraška blamaža v Vevčah.

Sobotni »Slovenec« je poročal o blamaži, ki so jo doživeli socialni demokrati na praznik vnebohoda v Vevčah. Te blamaže pa niso mogli kar tako mirno prenesti. Zato so sklicali za včerajšnji dan zopet shod na Vevčah pri Kuharju, ki jih je seve rade volje sprejel. Pragnali so kakih 40 rdečkarjev iz Ljubljane, Most in Bizovika; domačih je pa bilo celih štirinajst. Kocmur otvoril nenažnanjen shod pod milim nebom in predlagal za predsednika sodruga Petriča. Ker je pa bilo preveč našega delavstva, ne da predloga na glasovanje. Petrič zavzame svoje mesto ter da besedo sodrugu Kocmuru. Najbolj ga boli, da je dr. Šusteršič glasoval za vojaške potrebščine, kar bi po njegovem ne bilo potreba, ker je vojašči čisto nepotrebno. Ko gospod ka plan odvrne, da je ravno socialni demokrat glasoval za topove na Francoskem, ga Kocmur nahruli, da je lagal. Sedaj se pa prične velik nemir. Naše delavstvo vpije: »Živio dr. Šusteršič! Po kaj ste prišli k nam; spravite se tje, odkoder ste prišli!« Pri tem pa so se oboroženi sili toliko nasprotnim sodrom začele hlače tresti tako, da so poslali po orožnike. Ko sta prišla dva orožnika, so zahtevali, da se morajo vse ženske odstraniti. Orožniki so jim ugodili in naše delavke so šle iz vrta. Ker je pa hotel Kocmur dokončati svoj velepomemben govor, je kar med hrupom nadaljeval svoj govor, dasi ga ni nobeden razumel. Klatil je še nadalje svoje modrosti o tem, kako je vojašči nepotrebno, dasi je dal pozvati orožnike. Pravi, da bo S. L. S. kmalu konec. (Klici: Vas je pa že!) Prešel je tudi na narodno vprašanje. Pravi, da so se nemški krščanski socialisti zvezali s Čehi itd. (Klici: Socialni demokrati so pa Nemce volili v Ljubljani.) Ker pa ni mogel radi hrupa več nadaljevati, konča. Petrič pozove nato k besedi tovariša Jeriha, ki pa izjavlja, da ne mara govoriti, ker shod ni naznjanjen. Potem se pa Petrič prav lepo zahvali za udeležbo in upa, da bo naše delavstvo še prosilo za vstop v socialno demokracijo. (Ogorčeni klici: Nikdar!) Pravi, da naj 13. junija vsak tako naredi, kajkor se mu najbolje zdi po njegovem prepričanju. (Saj bomo, dr. Šusteršič bo naš poslanec.) Mi imamo še čas čakati in lahko čakamo. (Klici: Saj boeste.) Čez dvajset let boste sli z nami. (»Nikdar!« zaori po dvorišču.) Nato shod zaključi. Ko je bil konec shoda, se prične peti neka socialnodemokratična himna. Delavstvo pa je zatopilo pesem z živio-klici na dr. Šusteršiča in S. L. S. Med tem se je pa začel pobirati običajni dar za uboge trpine à la Petrič. Kocmur itd. Potem so se odpravili socialni demokrati proti domu, naše delavstvo je šlo v izprevod za njimi in zapelo pesem: »Adijo pa zdrava ostani!« ter napotilo k županu v Polje. Sodruži, zavarovani z orožniki, so imeli tak strah, da eden izmed njih zapravil: »Gospodje orožniki, v imenu postave, jaz bom streljal!« in nameri proti našemu delavstvu. Čudno je to, da se je stražmojster tega demokrata tako ustrašil, da je takoj zagrabil nekega našega delavca in vplil: »Vi ste aretirani!« in v svoji razburjenosti zagrabil še drugega, češ, da ga tudi aretira. Delavstvo ogorčeno protestira proti takemu neobičajnemu postopanju, ker se pusti drugim groziti z orožjem, mirnim ljudem se pa grozi z aretacijo. Sodruži so jo pa jezni nad tako blamažo brž odkurili v senci bajonetov in pušk, proti katerim so malo prej tako zabavljali.

Kandidatura g. Pucelja, mesarja v Velikih Laščah.

Zadnji čas so se zopet zbudili liberalci v Velikih Laščah. Zbudile so jih bližajoče se volitve za državni zbor, in spomnili so se, da so oni poklicani biti »rešitelj« kmetskega stanu. Dolgo so ugibali, kako bi z lepšo barvo prišli na dan. Bila je res težka naloga, katero so si stavili. Veliko posvetovanj je bilo treba. Pomagati so jim morali vši nad vse modri in izobraženi in za kmeta vneti gospodje, ki sedé navadno pri zelenih mizah, v prostem času pa rešujejo kmeta pri kozarcih vina in piva.

In glejte, — srečno so vabili lepkaki na praznik Vnebohoda kmete na volivni shod, ki se je imel vršiti v Velikih Laščah pri »padarju« takoj po prvi maši. — Shod se je srečno začel. Neodvisni kandidat g. Ivan Pucelj nastopi in se predstavi! — Pucelj je metal bombe v S. L. S.

Očital je novi volivni red in zakon, češ, da ni v nobeno korist kmetu. — Vprašamo ga, kdo pa je prišel po njem do odločilne besede in veljavne? Kmet. Kdo pa je izgubil ves vpliv? Uradniki, učitelji — in vsi veliki priatelji kmeta

po liberalnem receptu. In to ga boli, to je huda rana, ki skeli vse liberalce. — Odobrava sicer gospodarsko delo S. L. S., — pa trdi, da to ni delo stranke — in ni v korist nekaterim! — Kdo pa je ustanovil zadruge, kdo jih vzdržuje? — Može, ki so pristaši in delavci S. L. S.! — Če pa se je kateri kmet preveč zadolžil, je kriv sam, njegova lahkomiselnost; in če je kak špekulant prišel v stisko, je kriv sam, ker ni dovolj preračunal, ko je započel podjetje. — Saj misli vsaka organizacija, ki ima pred očmi gospodarske interese, vsaj mi sodimo tako, da ima opraviti s pametnimi, razsodnimi, odraslimi možmi, — ne pa z otroci! S. L. S. je stranka dalekosežnega dela, ki bolj gleda na to, da ustvarja vire, temelje, pogoje splošnega blagostanja, po katerih si lahko vsak posameznik gospodarsko opomore. — Če si kdo nakoplje škodo, si jo je predvsem sam krije.

Dejal je tudi, da so poslanci S. L. S. glasovali za nove kanone, češ, naj bi poprej za kmeta poskrbeli, potem šele za kanone. — No, kdo pa si tega ne želi. Toda povedal ni, da kanoni morajo biti; povedal ni, da če se druge sosedne države bolj in bolj oborožujejo, se mora tudi naša Avstrija, da bi hoče-nočeš moral tudi on privoliti v vsakoršno zboljšanje naše armade. — Tudi brez Pucelja vemo vsi, da bi bilo bolje, ko ne bi nikjer ne bilo ne puške, ne kanona in nobenega vojaka.

Ampak parlament potrebuje pred vsemi modrili, previdnimi, spretlnimi politikov — ne pa deklamatorjev, kakor je Pucelj.

Izjavili ste, da kandidirate kot neodvisni kandidat. Kdo pa je tako neumen, da bo kaj takega verjet!

Ako si Vašo neodvisnost natančno ogledamo, moramo reči, da je kaj čudna, nenaravna. Tisti, ki so se za Vas odločili, za Vas pobirali podpise, za Vas nekako manifestirali, — so sami liberalci. Sokoli, ljudje, ki prebavljajo »Narod« in »Jutro«. — Ves liberalizem velikolaški je po skrivnih miglijah in komandah iz Ljubljane — na nogah za neodvisnega kandidata. — Sedaj naši pristaši vedo — kakšen neodvisen kandidat je Pucelj; proti takemu neodvisnosti v boju!

Učiteljski vesnik.

Kamniška podružnica Slomškove zveze je zborovala pretekli četrtek v Komendi. V silno slabem vremenu se je zbralo 21 zborovalcev, ki so s tem pokazali zavednost in požrtvovalnost. Čast jim! Predsednik podružnice, gospod nadučitelj Julij Slapsak, je toplo pozdravil vse navzoče, posebno pa gospoda poslanca dr. Kreka, ki je iz Ljubljane prihitel na zborovanje. S svojo navzočnostjo je pokazal g. poslanec, da se zanima za naše delo in včeniti krščansko misleču učiteljstvo. G. predsednik je protestiral, da napada nek učiteljski list krščansko misleču učiteljstvo kar v obči; iz enega slučaja sklepali na splošno, ni logično; in ravno krščansko misleču učiteljstvo je na pravem potu, ker se ne oklepa onih filozofov, ki so drug drugemu izpodnašali stol, naposlед pa padli s svojimi teorijami in sistemmi. Le en filozof stoji sto in stoljetja, nepremakljivo; le en vzgojni sistem je nepremagan: Kristus in Njegova vera. Zato je le tisto učiteljstvo na pravi poti, ki se obrača do Njega, ki stoji in drži. In to učiteljstvo je zbrano in se še zbira v Slomškovi zvezi, ki bo rastla in rastla iz jednostavnega razloga, ker je prevesna večina slovenskega učiteljstva verna; le nekaj belih vran je, ki jih je liberalizem odtujil svetinjam našim in naših očetov ter jih ne le politično, nego tudi splošno polibil. V svojem delu ozirajmo se z upljivo na naš prapor — na Križ, ki se blesti v dalji kot znamenje končne zmage. Zbrane zborovalce imenuje g. predsednik

učiteljskimi kandidatinjami? 4. Ali bi kazalo prirejati take tečaje v mestu ali na deželi? 5. Kako naj se preuredi pouk v ponavljavnih šolah z ozirom na gospodinski pouk. 6. Kaj naj se stori v tem pogledu že na učiteljiščih itd.?

Sklenilo se je predlagati okrajni učiteljski knjižnici razne knjige in liste, ki se tičejo kuharstva in gospodinjstva, v nakup. Referentinja gdčna. Odlasek sestavlja načrt za pouk v gospodinskem tečaju. Ta načrt se bo vzel na prihodnjem zborovanju dne 21. junija t. l. v Vodicah v pretres in odobrenje.

Govorili smo na zborovanju tudi o naši rak-rani, o slabih naših plačah. Tukaj je posebno pohvalno omeniti predsednika g. Jul. Slapšaka, ki je poselil v debatu in govoril prav iz srca v prilog takojšnje regulacije učiteljskih plač, zlasti še, da se raztegne 25 % dragnjska doklada na vse učiteljstvo.

Gospod poslanec dr. Krek je podarjal, da bo predlog za zvišanje učiteljskih plač prišel kmalu iz vrst poslancev Slovenske Ljudske Stranke.

Po končanem zborovanju smo šli vsi zborovalci skupno v gostilno gosp. župana Mejača, kjer so se vrstile razne govorance in prisrčna, neprisiljena zabava. Na veselo svodenje v Vodicah prihodnji mesec!

Nekam čudno je bilo, da je domače učiteljstvo zastopal samo gospod nadučitelj Krmelj; kaj je res obe ondotni mladi gospodični učiteljici že omračil kužni duh liberalizma?!

Cesarjevo zdravstveno stanje.

«Zeit» poroča o cesarjevem kataru: Govorice, da bi bil zadel cesarja lahek mrvoud, so popolnoma izmišljene. Cesar ima zgolj suhi katar. Slinja je trda in se ne more izbljavati. Ponoči je kašelj krčevit. Cesar tako slabo spi in je zato podnevi zaspan, vsled česar cezar večkrat zadrema. Dvorni svetnik Neusser je bil pozvan na dr. Kerzovo željo zgolj zato, da se določijo načrti za poletno cesarjevo bivanje. Pri kataru je veliko odvisno od tega, v kakem zraku da živi bolnik. Dr. Kerzl, cesarjev osebni zdravnik, je pozval zato dvornega svetnika Neusserja v Gödöllő, da si zavaruje hrbet. Iz Gödöllő se še poroča, da se je cesarjev katar zadnje dva dni izboljšal, da se je zmanjšal kašelj in da je zato cesarjevo zdravje boljše. Cesarjev katar bi bil brezpomemben, če ne bi bil visoki pacient 84 let star. Ker je cesarjevo srce popolnoma zdravo, upajo, da cesar gotovo premaga katar.

Štajerske novice.

§ Volilni shodi S. K. S. Z. v breškem okraju so se vršili dne 28. t. m. v Piščah, v Sromljah in Bukovšku pri Brežicah. V Piščah se je zbral v dvorani g. župana Kostevca in naokrog čez 400 volilcev. Baronovci so hitro utihnili, ko so videli krepko kmečko odločnost. Shod je bil sijajna manifestacija, da Pišče so in ostanejo naše. Govorili so gg. Podvinski, Urek, Agrež, Gerec in dr. — V Sromljah se je opoldne vršil volilni shod v gostilni g. župana Petana; navzočih 150 volilcev (tri četrtine vseh); govorili so župan Pajdaš, Kostrevc in g. župnik Turkuš; kandidatura je bila soglasno sprejeta. — Popoldne je bil večji volilni shod za dolino breško obliko pri g. Brataniču v Bukovšku. Govorili so gg. Urek, Podvinski, č. Špindler, navzoč je bil tudi selški župan g. Šentinc; kandidatura soglasno sprejeta. Na vseh shodih je seveda govoril tudi kandidat dr. Benkovič sam. — Razpoloženje za S. K. Z. raste vidno od dne do dne. Včerajšnji shodi v breškem in zadnji v laškem okraju, so to sijajno pokazali. »Slov. Narod« grdo laže o jurklošterskem shodu S. K. Z., ki je bil shod, kakršnega dr. Kukovec nikdar ne bo doživel nikjer. V laškem okraju zanj ne raste pšenica, tudi ne v sevnškem, v breškem pa s pomočjo Kapel in Biželjskega upa dobiti nekaj glasov. S. K. Z. je zopet nastopila ono zmagonosno pot kot leta 1907., vse to kaže. Ožje volitve so nepotrebne, če naši volilci, zlasti zaupniki store svojo dolžnost. Nasprotniki si drzno izmišljajo vse močne laži. Na noge do 13. junija, da bomo praznovali dan sijajne zmage — brez ožje volitve.

§ Dr. Benkovič proti Rebeku. — Grda laž! Ni je bolj drzne volilne laži, kakor one, da dr. Benkovič dela za abstinenco sevnških somišljenikov; saj je ravno on propagiral to kandidaturo, on je v Sevnici priredil volilni shod za Rebeka in poziva pristaše k obilni udeležbi. Vse kaže, da liberalci delajo zgago, ker hočejo nemškonacionalnega socija v ožje volitev spraviti. Liberalci se sklicujejo na barona Moscona, a dr. Benkovič je barona Moscona kot dozdevnega agrarca le pozval, naj ga

podpira proti socialni demokraciji, še predno je bil dr. Kukovec kandidat. To pismo je bilo itak objavljeno, s čimur je bilo dr. Benkoviču samo ustrezeno. Liberalne spletke so tedaj odkrite; morda še druge odkrijemo.

§ Celjski Tinček kandidira. To je najnovejša novica, ki pretresa ves slovenski svet. Plojev vzgled je spravil tudi celjskega Tinčeta iz ravnotežja. Ploj je izjavil, da sicer ne kandidira osebno in ne bo agitiral po shodih za svojo izvolitev, pač pa, da že prevzame mandat, če ga dobi. To je napotilo tudi celjskega Tinčeta, da je z vso resnobo izjavil da sicer osebno ne bo agitiral za svojo izvolitev, pač pa, da mandat prevzame, če ga dobi, v kateremkoli volivnem okraju, ne samo v ptujsko-ormoškem. Ker Ploj prevzame mandat samo iz enega volivnega okraja, Tinček pa iz vseh slovenskih volivnih okrajev, ni dvoma, da bo bodoči poslanec celjski Tinček iz Polzle.

§ Liberalen Izgovor. Ker smo liberalci razkrinkali in povedali resnico, da ne marajo kandidature gospoda Rebeka, pa zdaj to tajijo. Pravijo namreč, da bi mi liberalci radi le spravili do tega, da bi agitirali za Rebeka, med tem pa pozabili na agitacijo za druge liberalne kandidate. Toda, kje pa imate liberalci toliko dela? Saj imate samo enega kandidata, dr. Kukovca! Vsi drugi nočejo biti liberalci, Robbiek hoče veljati za največjega »klerikalca«, Werdnigg pa je itak štajercjanec, dr. Ploj pa konservativec. Ali niti tega dela ne morete zmagati?

§ Celjski liberalci v laseh. Celjski liberalci so se pošteno skregali. Celjski dopisnik »Slovenskega Naroda« je namreč pisal, da je pastirski list mariborskega gospoda knezoškofa agitacijski list za Slovensko kmečko zvezo. Pisec celjskega »Narodnega lista« pa je napisal, da pastirski list agitira za liberalne kandidate, ker so njih kandidati ravno tako krščanski, značajni, kakor zahteva pastirski list. Čuje se, da je stavil dr. Kukovec kabinetno vprašanje, dokler se ne dožene, kdo ima prav. Oba dopisnika pa sta tudi izjavila, da oba zapustita liberalno stranko, če se kateremukoli pove, da nima prav.

§ Liberalna nehvaležnost. Dr. Ploj je pred štirimi leti kandidiral na konservativni program. A liberalcem to ni bilo všeč. Postavili so mu protikandidata, očitali vse javne in zasebne pregrehe. Liberalcem na ljubo pa je puštil Ploj S. K. Z. Zaraditega je propaganda pri deželnozborskih volitvah 1909. Ker bi zdaj v svojem volivnem okraju propadel, rajši ne kandidira. Upal pa je, da mu liberalci v Ljubljani ponudijo mandat. Zato se je trdovratno otresele ptujskega mandata. Toda ko so ga nehvaležni liberalci v Ljubljani na cedilu pustili, izjavila sedaj, da sprejme tudi ptujski mandat, če ga bodo volilci izvolili.

§ Žalostna usoda pastorke. Iz Kozjega poročajo: 24letna gluhomema posestnikova hči Marija Juhart v Podlogu je podedovala po svoji umrli materi del posestva in tudi nekoliko denarja. Oče se je v drugi oženil in tedaj se je pričelo za hčer pravo mučenjstvo. Na zahtevo mačeha se je udal tudi oče Andrej Juhart, da je morala hči, ki je leta 1910 obolela na tuberkulozi, stanovati v govejem hlevu. Tu je ležala od takrat, ko je obolela do zadnjega časa skoraj ter ni dobila od mačeha po en ali dva dni ničesar jesti, tako, da je shujšala do kosti. Sosedje so se revice usmilili ter ji dostikrat skravaj nosili jedi. Pitti ji je dajala mačeha vode, ki je ostajala od napajanja živine. Končno je o tem nečloveškem stopanju zvedela tudi oblast. Ko so doli orožniki na lice mesta, našli so nesrečno dekle v hlevu v lesenem zaboju, v katerem je bilo nastlano nekoliko gnile slame s cunjam. Tudi pozimi je morala stanovati v hlevu ter je imela samo neko staro konjsko odejo za pokriti se. Prestala je mnogo mraza, zlasti še, ker je bilo njeno ležišče na mestu, kjer je pihal veter od vseh strani. Dekle je tako onemoglo, da se sploh še premikati ne more. Vzrok temu nečloveškemu ravnjanju je lakomnost. Oče in mačeha sta hotela priti čim prej do hčerine dedščine.

§ Novo »Deutschsociale Partei« snujejo na Spodnjem Štajerskem somišljeniki učitelja Avgusta Aistricha, ki tudi kandidira v celjskem mestnem okraju.

§ Imenovan je poštni komisar gospod Mat. Vrbnjak v Gradcu za poštne tajnike.

Ali ste pridobili „Slovenec“ kačega novega naročnika? Upoštavajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

Dnevne novice.

+ Liberalci pri občinskih volitvah

v Idriji poraženi! Pri včerajšnjih občinskih volitvah v mestu Idriji so izgubili liberalci večino v tej svoji dosedanji trdnjavi. Izmed strank, ki so nastopile pri tej volitvi, so liberalci dobili najmanj glasov. V vseh treh razredih je bilo za Slov. Ljudsko Stranko oddanih 559, za socialnodemokratično 781, za liberalno pa samo 471 glasov. V prvem razredu so dobili kandidatje S. L. S. 59 glasov, socialni demokrati 23, liberalci 68 glasov, v drugem razredu naši 132, socialni demokrati 119, liberalci 110 glasov, v tretjem razredu naši 368, socialni demokrati 639, liberalci 295. Doslej je S. L. S. imela v občinskem zastopu idrijskem tri viriliste, sedaj ima devet občinskih svetnikov. Nasprotniki so imeli enega skupnega kandidata. Slovenska Ljudska Stranka je s svojimi glasovi nadkrilila liberalno stranko! Tako je zopet padla ena liberalna trdnjava. Čast in slava našim možem v Idriji, ki so tako častno in požrtvovalno nosili v tem boju začetno Slovenske Ljudske Stranke!

+ Zločinstvo liberalne in socialdemokratične stranke zoper ljudstvo.

Socialdemokrati in liberalci so vpili v državnem zboru: »Meje proti Balkanu — Srbiji, Rumuniji itd. — odpreti, potem bo meso pocenil!« Poslanci S. L. S. in drugi kmečki poslanci so temu odločno ugovarjali in resno svarili, kazča na usodepolne posledice, če se vtihotapi živinska kuga, kar se zgodi vselej, kadar je ta meja odprta. — Pomagalo ni nič, bili so preglasovani, ker so se združili vsi socialisti, liberalci in vladinovci. In kaj se je zgodilo? Komaj je bila meja odprta — že je prisla kuga na parkljih in gobch, mnogo živinskih sejmov se je zaprlo, mnogo krajev je v kontumacu — in meso je še veliko draže kot poprej! Tako imata ogromno škodo kmet in delavec in sploh celo ljudstvo — vse po »zaslugi« liberalcev in socialistov! Povrh se v sledete kužne nevarnosti tudi v neoukuženih krajih izvaja najstrožje predpise o živinskih potnih listih. To je sad liberalnega in socialdemokratičnega »delac.«

— Liberalci in socialdemokrati so pa tako brezmejno nesramni, da še tem povodom zabavljajo — na poslance S. L. S. Na Štajerskem razširjajo liberalci celo letak, na katerem je tiskano, da sta Šusteršič in Korošec kriva, da so se meje odprle! To je že višek brezsramnosti! — Dol z nesramnimi obrevalci in ljudskimi škodljivci — prož liberalnimi in socialno demokratičnimi lažnik!

+ Liberalni načrti.

Liberalci vedo, da v odkritem boju ne opravijo ničesar, zato z raznimi zahrbitnostmi hočejo odvzeti vsaj nekaj glasov kandidatom Slovenske Ljudske Stranke. Liberalni agitatorji so v nekaterih okrajih pričeli priporočati kar po več kandidatov, češ, eden se bo uvel na tega, drugi na drugega, potem se bomo pa smejal tistim, ki nam bodo šli na lim. Tako liberalna stranka kandidira v okraju Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk sodniškega nadsvetnika Višnikarja, delajo in agitirajo pa liberalci tudi za Pucelja. Tako nesramno si upajo liberalci vleči kmečke volilce, ki jim bodo pa dokazali, da so delali račun brez krčmarja, če so mislili, da so naši kmetje nezavedni. Še bolj bedasto so pa liberalci pričeli v Ljubljanski okolici. Tu kandidirajo nekega Tribuča, obenem ko liberalni listi priporočajo tega Tribuča, pa prinašajo tudi dopise, naj se voli župana na Ježici g. Vilfana. Ker je župan g. Vilfan splošno spoštovan, mislijo, da bi tako napravili nekoliko zmede. Seve je pri tem največja nesramnost, da to delajo liberalci brez vednosti g. župana Vilfana, da si upajo izrabljati ime tega odličnega moža, ki tako liberalno spletkarjenje ogorčeno odklanja in naj prihajajo dopisi v liberalne liste »iz Ježice« ali pa »iz Črnčic.«

Gosp. župan Vilfan nas je pooblastil izjaviti, da bo z navdušenjem volil dr. Ivana Šusteršiča, katerega pozna, da je s svojim velikim vplivom vedno na razpolago, kadar je treba ljudstvu kaj prizoriti. Tako bodo storili tudi vsi zavedni volilci ljubljanske okolice in bodo vsako liberalno norčevanje iz njihove zavednosti ogorčeno obsodili. Čuje se, da tako kot na Ježici, hočejo liberalci tudi v ižanski okolici farbatih s »posebnim kandidatom«, pa tudi po drugih okrajih bodo poizkusili na slične načine. Naši somišljeniki naj bodo čuječi in naj liberalne spletke takoj razdrogo. Ljudstvo pa tako vidi, da liberalna stranka ni resna stranka in da celo pri tako važnih volitvah hoče briti narce iz ljudstva in uganjati same komedije. S takoj stranko proč!

+ Orli prvikrat pri Sv. Joštu. Tejovadni odseki loškega okraja iz Loke, Stare Loke, Selce in Železnikov so

napravili pešizlet pretečlo nadelo. Sv. Joštu ob najlepšem vremenu. Torej je imel cerkveno opravilo in navdušen govor g. Ivan Baloh. Orli so sklenili, da naredi pešizlet k Sv. Joštu vsako leto.

— Izlet čeških učiteljev v južne dežele. Osrednja zveza čeških ljudskošolskih učiteljev priredi v letošnjih šolskih počitnicah večji izlet v jugoslovanske dežele. Izletniki bodo obiskali sledče kraje: Ljubljano, Zagreb, Trst, Reko, Pulj, Brione, Rab, Opatijo. Obiskali bodo tudi dalmatinska in bosenska mesta ter nazadnje tudi Belgrad.

— Graški armadni zbor dobi letos 19. pešpolk, ki se premesti iz Dunaja, kjer je bival 6 let, na Goriško. Graški armadni zbor bo štel po tej izpremembi 44 bataljonov. Ojači se tudi mirovna stanje v okrožju lvovskega in zagrebškega armadnega zabora.

— Osebne vesti. Iz Idrije v Ljubljano je premeščen deželnosodni svetnik Henrik Sturm. Okrajni sodnik in načelnik idrijskega sodišča je postal sodnik Jakob Antloha v Kranju. — Na postajo Kranj je premeščen adjunkt Vinko Škof, dozdaj v direkcijskem oddelku 5, kot tovorni blagajnik; z Općine na Jesenice je premeščen stavbni asistent drž. žel. Nikolaj Juričević. — Finančni deželní blagajniški oficijal Milan Paternoster v Trstu je postal finančni deželní blagajnik IX. činovnega razreda.

— Poročil se je danes v Ihanu g. Ivan Rode iz Mengša z gospico M. Breznik, sestro g. dr. Breznika. Svojemu zvestemu somišljeniku in okrožnemu načelniku kamniškega Orla kličemo: Na zdar!

— Peršič izpuščen iz zapora. V soboto so izpustili v Zagrebu iz zapora odgovornega urednika »Hrv. Slobode«, Iv. Peršiča. V preiskovalnem zaporu je bil štiri dni, ker je imel pogum oponzirati Zagrebčane na nezakonite mažarske telefonske knjižice. Sedaj je Tomašić dogovoril se v Budimpešti, da je le skupni telefonski imenik mažarski, izdaja za Hrvaško pa bo tudi hrvaška.

— Sedmina za † č. g. P. Piacentini bo v sredo, 31. t. m., na Šmarni gori ob 9. uri.

— Mornariška stavka v Reki. Kurjači, mašinisti in natakarji paroplovne družbe »Ungaro Croata«, so na poziv stavkarskega vodstva, v soboto zvečer ob 6. uri zapustili ladje. Policija je odredila obširne varnostne naprave. »Ungaro Croata« je, kakor poroča uradni brzovaj, vzdržala z ozirom na promet tujcev, službo med Reko in Opatijo s pomočjo pristaniškega urada in s kapitani. Upa, da vzdrži službo tudi pri dalmatinski paroplovbi. Pogajanja se še niso pričela. Stavkati so pričeli mornarji dveh zasebnih ladij, ki so se jim pridružili tudi mornarji »Ungaro Croata«. V Reki je priplulo pet torpedov, da vzdrže poštno službo. Stavka približno 700 oseb. Svoje kapitane je »Ungaro Croata« obvestila, da je odpustila iz službe vse mašiniste in izročila njih knjižice in plače mornariški oblasti. Ker so zapustili mašinisti ladje, so odustopili tudi kurjače in ostale uslužbence. Včeraj se je ustavil tudi promet z Opatijo. Opoldne so došli mornarji vojne mornarice, ki so jih takoj porazdelili po ladjah, ki so že zapustile pristanišče.

— Letina in košnja. Na polju in travnikih obeta se v ljubljanski okol

Slika liberalnega agitatorja z Ježicem. Sedaj se je že celo »Slovenski Narod« pričel norčevati iz liberalnih agitatorjev na Ježici. O vpokojenem nadučitelju Žibertu, ki sedaj po Ježici s svojim sinom poizkuša pri občinskih volitvah delati zgago, »Slovenski Narod« tako-le piše:

»Na Ježici pri Ljubljani živi s mešen človek, ki je bil ondi za nadučitelja, pa ga je šolska oblast prisilila, da je šel v pokoj. Zgodilo se je to seveda zaradi njegovih velikih zmožnosti in zaradi njegove čudovite marljivosti. V pisanosti je ta človek nekoč dve učiteljici na Ježici tako nesramno in surovo žalil, da bi bil dobil eksemplarčno kazen, če bi ga bili tožili. A gospodinčni sta mu velikodušno prizanesli.«

Njegove dopise »Narod« v tej novici označuje za »lopovščine in nič drugač« ter pravi, »da se bodo že dobila pota in sredstva, da se bodo ekspedirane nadučitelju navila ušesa.« Ta prilika bo kmalu tu. Dne 8. junija so na Ježici občinske volitve in takrat bo, kakor se vidi, celo »Narod« zadovoljen, če se e k s p e d i r a n e m u n a d u č i t e l j u pri občinskih volitvah primerno navijejo ušesa s tem, da zavedni volilci njegovo gardo vržejo! Celo liberalno glasilo se norčuje iz zmožnosti liberalnega nadučitelja Žiberta — in tak človek hoče komandirati pri občinskih volitvah, tak človek ruje proti možem-poštenjakom, katerim je res pri srcu domača občina. Volilci na Ježici niso tako nespametni, da bi volili ljudi, katere si je izbral človek, ki v pisanosti celo ženske surovo žali. Volili bodo može Slovenske Ljudske Stranke, od katere lahko pričakujejo vsestranske pomoči. Slovenska Ljudska Stranka ima v rokah deželnih odborov in večina deželnega odbora bo šla na roko le občinskemu odboru, v katerem ne bodo imeli sedeze nasprotniki Slovenske Ljudske Stranke. Volilcem je popolnoma jasno, kaj naj store: Volili bodo može Slovenske Ljudske Stranke, može-poštenjake, od katerih je res pričakovati dela v korist občine, ker je z njimi Slovenska Ljudska Stranka in ugledni njeni poslanci. Od nadučitelja Žiberta pa nimačo nič pričakovati, pa tudi od njegovega sina nič, saj je ta še v vseh svojih službah pokazal take sposobnosti, da je moral frčati. To »delo« Žibertovega sina po raznih službah, bi bilo tudi dobro opisati, da bi svet videl kaki so tisti ljudje, ki se upajo ruvati proti Slovenski Ljudski Stranki in njenim poštenim možem.«

Krstiti se je dal v cerkvi sv. Ignacija v Gorici 27letni Marij Dörfles, sin znanega tovarnarja v Gorici. Krstila ga je profesor veronauka na goriški gimnaziji č. g. Fogar.

Prestolonaslednikova sopoga na Kranjskem? Iz Črnuč se nam piše z dne 27. t. m.: Danes popoldne okoli 4. ure se je ustavil v Črnučah avtomobil, ker je počila cev. Vozile so se štiri dame, ki so izstopile ter v lopi črevljarija Kurenta malo južinali; potem je ena fotografirala črevljarjevo hišo, goštino Rogovilec in županov skedenj. Hvalili ste, kako lep kraj so Črnuče, kupili dve razglednici ter jih vrgli v nabiralnik. Zelo prijazno ste občevali z dvema patruljočima orožnikoma in se potem odpeljali proti Dunaju. Pri odhodu smo zaznali, kar je izpovedala ena spremjevalk, da je ena dama prestolonaslednikova sopoga vojvodinja Zofija in še ena nadvojvodinja.

Hraše pri Lescah. Knjižnica Slov. dijaške zvezne, ki smo jo ustanovili na Belo nedeljo, napreduje. Ima veliko zbirko lepih knjig, priredili smo tudi že dve igri. Prvo smo igrali ob ustanovitvi knjižnice, drugo pa v nedeljo dne 21. maja. Igro so uprizorila naša dekle. Igrale so »Dve materi« in »Nova obleka«, komicen prizor, ki je vzbudil mnogo smeha. Tudi naši pevci so nam zapeli par lepih pesmij in ob koncu so nas pa še fantje razveselili s šaljivim prizorom »Modrijan in norec«.

Binkoštna veselica v postojnski jami. Na binkoštni pondeljek, dne 5. junija, se vrši ob 2. uri popoldne v postojnski jami običajna jamska slavnost. Štiri godbe, med njimi železničarska iz Dunaja in mestna iz Pulja, bodo svirale v raznih dvoranah. V jami bodo uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je ta, da pritisne na vsako tam oddano razglednico jamski poštni pečat. Tudi za okreplilo je kar najbolje preskrbljeno. Posebni vlački bodo vozili po znatno znižanih cenah iz Ljubljane, Trsta, Reke, Pulja, Gorice in Kormina in posebni parobrodi iz Benetk bodo imeli železničko zvezzo v Trstu. Bujni podzemeljski svet v Postojni bode vseskozi slavnostno električno razsvetljen; veselica se vrši pri vsakem vremenu. Vstopnina v jamo je znižana na 2 K za osebo. — Poseben vlak odhaja iz Ljubljane letos prvkrat šele ob 12. uri 30 minut opoldne in je

na ta način p. n. izletnikom dana prilika obedovati doma, kar je posebno udobno zlasti, ker je ta dan velikanski naval po vseh gostilnah v Postojni.

Smrtna kosa. V soboto večer je po kratki bolezni treh dni na Viču umrl posestnik Frančišek Sluga. Več let je kot kamnosek delal pri tvrdki Toman v Ljubljani. Njemu, ki je kot kamnosek marsikom na viškem kopališču v grobne spomenike zaridal R. I. P., tudi mi kličemo: Počivaj v miru!

Vlomilci. V noči od 25. na 26. maja, na Vnebohodov dan zvečer, vložili so tatovi v prodajalnico Jerneja Lavrič v Ajdovcu pri Žužemberku in odnesli 1000 kron papirnatega denarja, kar je bilo drobiža, so pustili.

Stavbno gibanje v Kranju. V Kranju se letošnjo pomlad precej zida. Ključavnica Vinko Soklič je podrl staro delavnico in zida novo. Franc Jezeršek, vulgo Knedel, je prizidal svoji hiši eno nadstropje. Ignac Fock je pustil pobeliti svojo hišo. Lovrenc Reboli je povečal gostilničarske prostore. Nov zid je dal zgraditi Ivan Lampe kakor tudi Ivana Bajt. Novo hišo zida na nekdanjem Pleiweisovem travniku Anton Krč. Anton Šinkovec namerava podreti svojo enonadstropno hišo in zgraditi novo dvonadstropno. Alojzij Soklič gradi novo drvarnico. Ivan Volčič poveča svojo hišo. Mihael Markič gradi novo klet.

Po 40letnem službovanju stopi začetkom meseca avgusta 1911 g. Ant. Orehek, c. kr. davčni nadupravitelj v Kranju, v stalni pokoj.

Strela je udarila dne 23. t. mes., zvečer ob pol 10. uri, v zvonik župne cerkve Podgradom pri Novem mestu. Strela je odskočila od strelovoda na rob cerkvene strehe in je razmetala in razbila nekaj opeke in poškodovala tudi cerkveni zid.

Tiskovni škrat je v soboto odstavil v »Pismu iz Prage« »Sv. Vojteha« in napravil iz njega »IV. Vojteha«. S tem bodi popravljena nagajivost tiskarskega škrata.

Kupovanje sreč na obroke. Razne banke ponujajo zdaj na obroke ljudem osobito turške državne srečke. Tako ponuja neka banka v Pragi eno turško državno srečko na 56 mesečnih obrokov po 6 K, a neka druga dunajska banka ponuja ravno to srečko v nakup proti 5 K 75 v 53. mesečnih obrokih, tako, da stane kupca 304 K 75 v. Sicer je tudi ta cena pretirana, ker stanejo te srečne na dunajski borzi 245 K 40 v.

Nova organizacija. Odvetniški in notarski uradniki v Trstu so sklenili novo organizacijo. Ustanovni občni zbor je došločen na dan 18. junija t. l. Priglašenih je okrog 50 uradnikov.

Slovenska poroka v Ameriki. V Wenoni, Ill., sta se poročila dne 1. maja Franc Tominšek iz Smartnega pri Gornjem Gradu, Spodnje Štajersko, in Ana Lilek, doma iz Belekrainje na Dolenjskem.

V vsaki slovenski hiši se bodo udomačile drožje, kvas iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanske ulice 8.

Z blagom, še bolj pa s ceno je bil zadovoljen vsak, kdor je naročil papir Slovenske Straže. Vse vrste papirja za pisarne župnih, občinskih in drugih uradov papir za pisma, za pisalni stroj, pivniki, ovojni papir. Zahtevajte vzorce, vzorce vzorce!

+ Zadnji opomin! Vabilo društva, na katerih ni 5 narodnih kolkov Slovenske Straže romajo v koš. Proč s komodnostjo! Koleke ima v zalogi vsaka podružnica; če že ni v tistem kraju podružnica, ustanovite hitro svojo, pa jih bo prodajala. Sicer jih društva lahko naroči pri Slovenski Straži v Ljubljani.

Izpred ljubljanskega poročnega sodišča.

Strajkujoči delavci. V Begunjah pri Cerknici se je gradil vodovod. Ker pa niso bili delavci zadovoljni, jih je mnogo odpovedalo delo, nakar so šli s prejeto plačo v Tišlerjevo gostilno, kjer so se precej opili. Med Jožefom Mlakarjem in Francetom Puciham se je vnel preprič ali tega, ker je Mlakar, ki je bil za kuhanja nastavljen, svojim sodelavcem preveč zaračunal. Pa tudi Franceta Puciham so njegovi tovariši postrani sledili, ker so bili nanj zaradi natakarice ljubosumni. Posebno Janezu Hrovatu iz Ovsiša ni bilo to povolji. Vendar ni prišlo v tej gostilni do kakega pretepa. Približno okoli desete ure so se razšli delavci na svoja stanovišča; med drugimi sta šla tudi Jože Mlakar in France Puciham počivat v Medenov hlevu. Prišel je pa za njima obdolženec Janez Hrovat s svojimi tovariši; hlev je bil slabo razsvetljen. Rabuka, ki se je pričela v Tišlerjevi gostilni, se je nadaljevala v hlevu. Jože Mlakar zaradi tega hrupa vznejevoljen, je zahteval mir. Tedaj pa pristopi k njemu Janez Hrovat z odprtim

nožem in ga dregne parkrat v trebuhi. Težko ranjenega Mlakarja so še istočno pripeljali v Postojno v bolnico, kjer je pa že drugi dan umrl. Pri raztelesiju umrlega se je dognalo, da mu je Hrovat prerezel tudi želodec, kar je imelo za posledico, da je po izlitju želodčne vsebine, umrl za vnetjem trebušne votline, kar bi se bilo tudi zgodilo, če bi bila tudi zdravniška pomoč takoj pri roki. Obdolženec se ni zadoljil samo z žrtvijo, marveč se je lotil še Franceta Puciham, katerega so preje trije delavci na tla podrli in ga parkrat sunil z nožem v levo gornje stegno ter mu zadal poleg dveh lahkih ubodlin tudi eno nevarno telesno okvaro. Hrovat, ki prvi uboj priznava, to težko telesno poškodbo odkočno taji. A Puciham odločno potrdi, da ko so ga pustili prejšnji napadalci, je pristopil k njemu Hrovat in ga sunil z nožem v stegno. Porotniki so prvo glavno vprašanje na uboj potrdili, zanikal pa drugo vprašanje radi hudo delstva težke telesne poškodbe, sodišče je Hrovata obsodilo na pet let težke ječe, poostrene z enim postom in enim trdim ležiščem na mesec.

Koroške novice.

k Nemški krščanskosocialni kandidati na Koroškem. »Kärntner Tagbl.« objavlja državnozborsko kandidatno listo nemške krščanskosocialne stranke na Koroškem. Stranka kandidira: Prvi volilni okraj (mesto Celovec) Rudolf baron Mandorff; drugi volilni okraj (celovška občina) Frid. Lackner, občinski svetnik in posestnik v Porečah; četrти volilni okraj (Velikovec, Stari dvor, Svinač) Vikt. Irrasch, trgovec in posestnik, Trajhah; peti volilni okraj (Lavantinska dolina) Konrad Walcher, mestni župnik v Št. Vidu ob Glini; šesti volilni okraj (Št. Vid, Brežje, Sv. Hema) Herman Gruber, posestnik v Hrastju; sedmi volilni okraj (Trg, Milštat, Rozak) Ivan Moiser, posestnik v Čilvegu; osmi volilni okraj (Beljak) Ivan Hernaler, posestnik in župan v Smartnu pri Beljaku; deveti volilni okraj (Sv. Paternjan, Sv. Mohor, Hotje, Podklošter, Trbiž) Karel Gragger, posestnik v Cirkovcah; deseti volilni okraj (Špital, Zgornja Bela, Kot, Grajsenburg) Ivan Ebner, posestnik v Schüttbachu.

k Umrl je v Pliberku poštar J. Tscherowitz.

NOVI BUKOVINSKI DEŽELNI GLAVAR.

Bukovinski deželni glavar je postal, kakor poroča »Reichspost«, dež. poslanec dr. Aleksander baron Hormuzaki, njegov namestnik dež. poslanec dr. Stefan Smal-Stocki. Hormuzaki priпадa rumunski narodni, dr. Smal-Stocki pa mladorusinski stranki.

SULTAN NE POTUJE V MAKEDONIJO.

Iz Carigrada se poroča, da je sultan odgodil svoje potovanje v Makedonijo in Albanijo na 5. junija.

BIVŠI BOLGARSKI MINISTRI PRED SODIŠČEM.

Iz Sredca poročajo, da se bo procesa proti bivšim ministrom prejšnjega kabinetata, udeležila tudi bolgarska država kot zasebni udeleženec. Ponovljena vsota, ki jo zahteva sedanji finančni minister od prejšnjih ministrov, znaša 9 milijonov levov.

Razne stvari.

»Klerikalci — nazadnjaki? Liberalno židovsko in brezversko socialno demokraško časopisje ob vsaki priliki vpije, da katoliki, po njihovem »klerikalci« ponevumajojo svet ter da so nazadnjaki. Koliko je na tem resnice, hočemo pokazati samo z golimi številkami. Za primera vzemimo Belgijo in primerjajmo delo liberalnega ministra, ki je padlo pred 25 leti, z delom sedanjega katoliškega ministra. V tem slučaju govorimo o Šolstu, torej najvažnejši strani narodne prosvete in napredka. Za časa liberalnega ministra je bilo v Belgiji 7747 šol, 13.955 razredov in 612.181 učencev. Za časa vladu katoliškega ministra pa je v Belgiji 15.128 šol, 38.428 razredov in 1.437.597 učencev. Iz tega je torej razvidno popolnoma jasno, da se je v Belgiji število šol in učencev v 25 letih po zaslugu katolikov podvojilo, dasi se je prebivalstvo pomnožilo samo za eno sedminico. Seveda svobodomislici bodo lagali tudi še naprej.

Kako človek postane milijonar? Neki new-yorskki list je vprašal razne amerikanske večkratne milijarderje, kako človek naglo in gotovo postane milijonar. Prvi je odgovoril Charles Rouss, ki ima nad 100 milijonov: »Pre-

moženje je odvisno le od osebe. Čim večje je kupčijsko polje, tem bogatejša je žetev. Delo, poštenost, varčnost in točnost, vse to so sigurne podlage bogastva. Kupuj in prodajaj hitro in zadowolji se z malim dobičkom.« — Milijarder P. Collius Huntington pravi: »Nikdar ne sme človek drugim povedati svojih misli in načrtov. Pred vsem pa treba, da je človek uljuden z vsemi, s katerimi stoji v zvezi. Vsak posebni treba najprej z vseh strani dobro pregledati, potem pa naglo in krepko izpeljati. To je sredstvo za uspeh.« — Bogataš Russel pravi: »Da se doseže uspeh, mora biti človek pošten, delaven, predvsem pa neizmerno varčen, kar mu mora biti najvišje načelo.« — Bogataš D. O. Willis, ki premore 400 milijonov, pravi: »Osem ur spati, 12 ur delati, ostanek dneva pa porabiti za duševno zabavo in počitek. Plačati vse menice in dolgove pred dospelostjo. Od zasluženih dolarjev vedno dati na stran vsaj enega: to je prava pot do bogastva.« — Kralj jekla, Carnegie, pa pravi: »Tajnost bogastva leži trdno v 5 temeljnih načelih: točnost, nagla izvršba, hladnokrvnost, varčnost in v neomajnem načelu: nikdar se ne prenagli.«

Brivski pomočnik in njegova mati dediča milijonov. Pred 30 leti je umrl v Avstraliji lastnik nekega zlatokopa, ki je zapustil 40 milijonov. Zdaj se je dognalo, da sta njegova postavna dediča neka vžitkarica Puttinger in njen sin Edward, ki je brivski pomočnik v Budimpešti.

Dva kmata obsojena na smrt. Vojno sodišče v Odesi je obsojilo na smrt dva kmata, ker sta streljala na mejno stražo, ko sta prekoračila avstrijsko mejo.

Strašna nesreča na Coney Islandu. **Zgorelo šest otrok.** Na Coney Islandu je uničil požar zabavišče »Dreamland« (sanjišče). Škodo cenijo na deset milijonov kron. Zgorelo je tudi šest otrok, smrtnonevarno ranjenih je 6 oseb. Med požarom je skočil v množico neki lev, ki so ga policisti takoj ustrelili.

Milijonar — berač. V Ameriki je nedavno umrl v neki ubožnici Albert Schnell, ki je pred 22 leti razpolagal z imetjem večimi milijoni. Denar, ki ga je poddedoval od svojega očeta, mu ni prinesel blagoslova. Oče njegov je bil leta 1888. umorjen na tajinstven način v Čikagi. Takrat je ta umor izval veliko senzacijo in kljub trudu policije, se ni posrečilo izslediti morilca. Govorilo se je celo, da je njegov sin v nekaki zvezi z umorom, in ta sum je postal še večji, ko je mladi Schnell vse poddedoval posetva prodal in odšel iz Čikaga. Več let se ni vedelo, kje je, a čez leta se je vrnil v Čikago in v kratkem času zapravil še ostanek svojega premoženja. Ni imel prijateljev, da bi mu pomagali in padal je vedno nižje in nižje. Zadnja leta je nekdanji milijonar opravljal posel pouličnega nosača, ko pa je alkohol upropasti tudi telo, je začel živeti od darov dobrih ljudi, dokler ga ni dohitela smrt v ubožnici.

Proti jeklenemu trustu v Ameriki. V New Yorku se je pričela preiskava proti jeklenemu trustu in proti 160

Trdovratna samomorilka. Iz Wiesbadna poročajo: Bolniška strežnica Marx, ki je pred nekaj tedni skočila pri Beibrichu v samomorilnem namenu v Ren in so jo takrat rešili, se je pred nekaj dnevi skušala obesiti v nekem gozdu pri Dotzheimu. Ker se ji pa tudi to ni posrečilo, si je prezazala žile in je tako onemogla obležala v gozdu. Ko so jo našli, je bila že popolnoma brez moči in polna mrčesa. Ležati je morala že par dni v gozdu. Marxova je bržkone slaboumna. Prenesli so jo v bolnišnico, a dvomijo, da bi okrevala.

Strela ubila dve dekleti. Iz Travnika poročajo: Pred nekaj dnevi je nastala v vasi Vrbac huda nevihta. Dve dekleti in neki kmečki mladenci so delali na polju ter so hoteli iti ravno domov, ko je nenadoma izbruhiila nevihta. V hipu je udarila z neba strela, začul se je močan grom in vsi trije so padli na tla. Učinek strele je bil grozen. Obe dekleti, 15letna Ljubica Marinković in 17letna Desanka Kolarčić ste obležali na mestu mrtvi, med tem, ko je 20letni Pero Marinković, brat ubite deklice, postal nem.

Rop med službo božjo. V vasi Brzeszcze pri Krakovu so 18. t. m. zvečer med šmarnicami vломili v župnišče tato. Nek posel v župnišču je opazil tato ter priklical vernike iz cerkve na pomoč. Ko so ljudje udrali v župnišče, so vlonci že pobegnili. Odnesli so 3000 K in mnogo dragocenih predmetov. Policija domneva, da so bili vlonci ruski banditi. Za roparji doslej ni nobenega sledu.

Boj med Turki in Bulgari.

Sofijška »Rječ« poroča, da so 27. t. m. opoldne streljali Turki pri obmejni postaji Gjuševu na bulgarske vojake, nakar se je vnel boj. Pozneje došla poročila poročajo, da je bil ustreljen in sicer na bulgarski zemlji neki turški častnik. Ob 4. uri popoldne so dobili Turki ojačanja, celo artiljerijo. Bulgarske milice so hitele vojakom na pomoč. Položaj se opisuje tako: Ob 11. uri popoldne so izkopalni Turki jarek na bulgarskem ozemlju. Ko so se približali bulgarski vojaki, je ukazal turški častnik, da naj njegovi vojaki streljajo na Bulgare. Streljanje se je nato pričelo. Turki so izgubili enega častnika in dva vojaka, en Bulgar je bil ranjen. Bulgarski ministrski svet je imel takoj posvetovanje. Ob sedmi uri zvečer je došlo povelje bulgarskega vojnega ministra, da naj se poneha streljati, kar se je tudi zgodilo.

Sofija, 29. maja. Včeraj zjutraj so zopet pričeli Turki streljati na Devetbar in na bulgarski postojanki Bojdava in Kopriva. Streljanje je trajalo več časa. Bulgarski vojni minister je obnovil povelje, da naj se preneha streljati.

Carigrad, 29. maja. Tudi poveljnički turški armadnega zbora je ukazal prenehati streljati.

Diazov beg.

Mehika, 27. maja. Bivši predsednik Diaz je za svoj odhod ukrenil vse potrebne varnostne odredbe. Na razpolago so mu bili trije vlaki. Diaz se je s svojo soprogo in svojim sinom odprilj v drugem vlaku. V tretjem vlaku je bil oddelek vojakov. Čas odhoda so držali tajnim, ker se je bilo batiti, da bi vstaši preprečili beg in bi ga zlostavljali. Diaz se je podal na parnik »Epyranga«, ki odpotuje v četrtek v Veracruz v Evropo.

Boj Diazovih spremjevalcev z vstaši.

New York, 29. maja. Iz Veracruza se poroča, da je napadlo 700 vstašev pri Tepenahualesu zvezne vojake, ki so spremljali Diaza v Veracruz. Po daljšem, zelo hudem boju so se umaknili vstaši, ki so izgubili 30 mrtvih, zastavo in blagajno s 1000 peseti. Zvezni vojaki, 300 mož, so imeli tri ranjence. Diaz sam in njegov sin, polkovnik Porfirio Diaz, sta se udeležila boja. V Veracruzu so sprejeli Diaza z veliko častjo.

Ljubljanske novice.

Iz Zbor »Ljubljane« nadaljuje od danes naprej redne vaje za koncert, ki se vrši koncem prihodnjega meseca. Opozarjam vse one, ki misijo sedaj pristopiti zboru, da se lahko oglašajo pri vsaki vaji. Ženski zbor v ponedeljek in četrtek, moški zbor v sredo in petek. Danes zvečer ob pol 9. uri, po vaji ženskega zobra, je važna odborova seja.

Iz Škopitel! Ob Dunajski in Franca Jožefa cesti podirajo zdaj stara poslopja starega vojaškega oskrbovališča. Ljudje, ki tam v obližju stanujejo, pa se upravičeno pritožujejo nad oblaki prahu, ki ga delavci povzročajo. Ali bi mestni magistrat ne mogel odrediti, da se tam pri podiranju starega zidu

primerno škropi in tako prepreči neznosni prah, ki ga veter vzdiha v celih oblakih. Saj je tam dovolj hidrantov na razpolago!

Iz Porotne razprave pri deželnem sodišču v Ljubljani. Da se porotna dvorana ne prenapolni, bo dovoljen pri potrotnih razpravah vstop le omejenemu številu oseb. K porotni razpravi proti dr. M. Hudniku in dr., ki se prične 6. junija letos, je dovoljen vstop le proti vstopnicam, ki se bodo izdajale le v sobi vratarja sodne palače pričenši s 5. junijem vsakokrat od 3. do 4. ure popoldne za prihodnji razpravni dan. Vstopnica ima veljavno za osebo, ki se ji je izdala in le za določeni razpravni dan.

Iz Pismene zrelostne izkušnje na I. državni gimnaziji se bodo delale od 7. do 10. junija.

Iz Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši jutri v Zvezdi. Začetek ob šesti uri popoldne.

Iz Železniški predor na Martinovi cesti je ob lepem vremenu poln prahu do gležnjev, ob dežju pa poln blata. Čas bi že bil, da bi mestna občina poskrbela za primerno snažnost na tem delu mesta.

Iz Velika menažerija Michelova pride v kratkem v Ljubljano.

Iz Umrli so v Ljubljani: Josipina Tomažič, pomožna usmiljenka, 42 let. — Ivana Barbalič, delavčeva hči, 11 mesecev. — Izidora Sturm, rejenka, 21 dni. — Marjeta Tavželj, mestna uboga, 79 let.

Iz Taborišče Sudancev v Lattermanovem drevoredu ljubljansko občinstvo jako zanima. Včeraj je to zanimivo taborišče obiskalo 2317 odrastih in 279 otrok. Priporočamo obisk.

Iz Pes popadel je na Karolinski zemlji poslovodjo Jožeta Petelinca ter ga na desni nogi znatno telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Iz Še en pasji popad. Včeraj dopoldne se je v Cegnarjevi ulici št. 12 priplazil k priklenjenemu psu dveletni Leopold Mavec, katerega je pes takoj popadel in ugriznil tik levega ušesa tako opasno, da ga je morala mati prenesti v deželno bolnišnico.

Iz Ribe lovila sta v soboto v rakoniškem bajarju dva mlada fanta ter jih ujela 26. Gozdni čuvaj Filip Emeršič je dečkom ribe odvzel ter ju ovalil policiji.

Gospodarstvo.

Iz Čebelarski tečaj priredi kmetijska šola na Grmu v nedeljo in pondeljek, dne 11. in 12. junija t. l., s sledenjem sporedom: V nedeljo, dne 11. junija, od 2. do 4. ure popoldne: Življene in razvoj čebel. Sovražniki in bolezni čebel. Od 4. do 6. ure: Izdelovanje domačega in dzierzonočnega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V pondeljek, 12. junija, od 7. do 11. ure dop.: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarsko orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4. ure: Raznioroje. Vzgoja matic. Izdelovanje okvirčkov, vlijanje umetnega satja in pritrjevanje z žico. Uporaba medu in voška. Pouk bo zdržan s praktičnim razkazovanjem v šolskem čebelnjaku. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrnejšega ravnateljstva stroške za pot, in sicer za železnico do Novega mesta in za prehrano po 2 K na dan. Kdo se želi tečaj udeležiti ali s podporo tečaj obiskati, naj se priglasi do 6. junija t. l. pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Telefonska in brzjavna poročila.

MANIFESTACIJE BELOKRAJCEV ZA S. L. S.

Iz Metlika, 29. maja. Včerajšnji shod pri Treh farah je bil sijajna manifestacija Belekrainje za S. L. S. **Ljudstvo navzočega dva tisoč.** Dr. Šusteršič na vdušeno sprejet, ravnotako soglasno kandidatura prof. Jarca. Poročilo sledi.

SIJAJEN SHOD S. L. S. V VIPAVI.

Iz Vipava, 29. maja. Včeraj popoldne se je na Hribovem dvorišču vršil občni zbor Kmečke zveze za vipavski okraj, ki šteje do 500 članov. Predsedoval je deželnji poslanec g. Perhavec. Na shodu se je zbral do 300 članov, ki so živahno pritrjevali vsem govornikom. Državnozborski kandidat dr. Žitnik je obširno govoril o delovanju ljudskega parlamenta v zadnjih štirih letih in vzrokih zadnje parlamentarne krize. Na predlog g. Habeta z Goč so zbrani volilci navdušeno proglašili za kandidata doseganjega svojega državnega poslanca.

TRIBUČEVE BLAMAŽE.

Iz Vid pri Ljubljani, 29. maja. Včeraj je hotel imeti liberalni kandidat Tribuč shod pri Žibertu na Trati. Na shodu je bil izvoljen za predsednika župnik Zabret, ki se je zahvalil liberalcem, da so preskrbeli S. L. S. tako lep shod in da na shodih S. L. S. ne bo govoril nihče, ki ni njenih načel. Shod se je zaključil ob navdušenih živio-klicih množice na dr. Ivana Šusteršiča. Kmalu nato je prišel Tribuč v Št. Vid k Cirmanu, pa tudi množica pristašev S. L. S. Shod je otvoril župnik Zabret. Kandidatura dr. Ivana Šusteršiča se je soglasno sprejela. Več jutri.

DEMONSTRACIJE PROTI DR. IVČEVIGU.

Iz Zader, 29. maja. »Hrvatska korespondenca« poroča, da je hotel imeti dr. Ivčević dne 26. t. m. shod v Castelle, a ni se upal iti po glavni ulici, marveč je šel po neki stranski ulici v hišo nekega svojega somišljenika, kjer je ostal skrit pod drugo uro. Ko je zapuščal dr. Ivčević mesto, ga je spremljalo prebivalstvo, ki mu je živilo, metalo nanj gnila jajca in mu klicalo »Abeug Ivčević.«

OROŽNIKI AGITIRajo ZA DR. IVČEVIGA.

Iz Zader, 29. maja. »Rieč« objavlja odprto pismo dr. Ivčeviću, ki ga objavljajo njegovi bivši volilci v Travu nanj. Pismo očita dr. Ivčeviću, da agitira zanj orožniki in da je zlorabil svoje mesto, ker je prisilil volilce, da so se vzdržali volitev. »Hrvatska korespondenca« dvomi, da bi bil dr. Ivčević zopet izvoljen.

ODSTOP DALMATINSKEGA DEŽ. POSLANCA VUKOVIĆA.

Iz Split, 29. maja. Odstopil je dalmatinski deželni poslanec dvorni svetnik pl. Vuković.

BIVŠI POSLANEC BAXA.

Iz Praga, 29. maja. Bivši poslanec Baxa je izključen iz državnopravne stranke, ker ga kandidirajo narodni socialisti in Mladočehi.

RAZGNAN SHOD BIVŠEGA FINANČNEGA MINISTRA.

Iz Lvov, 29. maja. Včeraj so bivšemu finančnemu ministru Bilinskemu nasprotniki razgnali volilni shod.

CESAR OPUSTI VSA VLADARSKA OPRAVILA.

Iz Išl, 29. maja. Cesar se bo tekmo svojega bivanja v Išlu odtegnil vsem vladarskim poslom in jih prepusti prestolonasledniku, ki bo večji del poletja preživel v Išlu.

Iz Gödöllö, 29. maja. Cesar je bil včeraj zjutraj pri tihih maši, nato se je izprehal več časa po parku. Cesarjevo zdravstveno stanje je izbornno. Cesar odpotuje iz Gödöllö 1. junija popoldne v Schönbrunn, kjer ostane več dni, nato se preseli v Lainz.

KOLERA PRI GRADCU.

Iz Gradec, 29. maja. Tik pred mestom v Wattendorfu se je pojavila pri 45 let staremu oženjenemu poštnemu oficantu Antonu Franckyu **azijska kolega.** Francky je bil pred osmimi dnevi v Benetkah, kjer je obolen pri zavživanju ostrig in se je bolan vrnil. Obolenega poštnega oficanta in devet oseb, ki so z njim prišle v dotiko, so prepeljali v izolačno bolnišnico.

Iz Gradec, 29. maja. Na azijski koleri oboli poštni uradnik Anton Francky je danes opoldne umrl.

DOGODKI NA PORTUGALSKEM.

Iz Lizbona, 29. maja. Tajnik bivšega kralja Manuela je došpel na špansko mejo, kot se poroča. Ta vest je na republikansko vlado silno vplivala. Vlada je zahtevala pri španskih oblasteh, da se ga naj izzene. Vojške čete so pripravljene za vsak slučaj.

Iz Lizbona, 29. maja. Kljub izjavam vlade se vzdržujejo govorice, da je bližu protirevolucija. Neprestano se vrše nove aretacije. Tudi prejšnji mornarski minister Continho je bil včeraj aretiran.

Iz Lizbona, 29. maja. Volitve v zboru se mirno vrše. Od 231 poslancev bo večina republikancev.

Iz Lizbona, 29. maja. Vse vojne ladje, izvzemši ladje »Almirante Reis«, so odposlane proti severu.

Iz Lizbona, 29. maja. V Beili je množica napadla vladnega kandidata. Nova zbornica se sestane 19. junija.

NEVTRALNO OZEMLJE OB TURŠKO-ČRNOGORSKI MEJI.

Iz Carigrad, 29. maja. Crnogorska vlada je predlagala Turčiji, naj se dolobič ob turško-črnošorski meji nevtralno ozemlje. Turčija je predlog odklonila, ker bi se morale ustanoviti nove obmejne stražne postaje.

FRANCOSKI PROTEKTORAT V MAJOKU.

Iz London, 29. maja. Sultan Mulej Hafid je zahteval francoski protektorat nad Marokom.

TURISTOVSKE NESREČE SO SE ŽE PRIČELE.

Iz Dunaj, 29. maja. Dunajski mesarski mojster Nagelschmidt je padel na gori Rax in obležal mrtev.

LUNAPARK V BUDIMPEŠTI PO-GOREL.

Iz Budimpešta, 29. maja. Tukajšnji Lunapark je skoro popolnoma pogorel.

VELIKA VROČINA V PARIZU.

Iz Pariz, 29. maja. Tu je tolika vročina, da je več oseb umrlo na solnčarici.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbe v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnem Slovencem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabi naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobitek iz vžigalic velik.

Globoko zasnovani roman. Najnovejši zvezek »Leposlovne knjižnice« nudi krasen Dickensov roman »Povest o dveh mestih«, ki zavzema v slovstvu vseh narodov eno najdoljnejših mest. Saj se pisatelj po pravici pristeva med največje romanopisce vseh vekov, in ravno »Povest o dveh mestih« kaže vse vrline njegovega globokega duha. Roman je pravzaprav tragedija francoske revolucije; Dickens nam v njem z mojstrsko roko slikava vzroke, nastanek in bistvo tega velikega zgodovinskega

Krasni spominki prvega svetega obhajila na posebno ugodno učinkujot podlagi s slovenskim napisom in prostorom za obhajanje imo in podpis darovalca se dobe sedaj v »Katoliški Bukvarni« za 20 vinarjev komad. Vsled izredne krasote in razmeroma skrajno nizke cene so ti spominki brez dvoma najprimernejše dario za novoobhajance.

Silvin Sardenko: Slovanska apostola. Zgodovinska igra v petih dejavnjih. Ob 1025letnici Metodove smrti (885 do 1910). V Ljubljani 1910. Izdal Apostle sv. Cirila in Metoda. Začila »Katoliška Bukvarna«. Str. 70. Cena 1 K 20 h. Bliža se zopet god slovenskih blagovestnikov sv. bratov Cirila in Metoda, ki sta prva jela širiti med Slovani katoličanstvo ter kulturo in omiko ter toliko storila za versko in narodnostno probajo slovanstva. Kako moremo pač pomembnejše in dosta slaviti ta za slovanstvo tako velik praznik, kakor če predočimo našemu ljudstvu delovanje sv. bratov na naših odrih. — »Dom in Svet« 1. 1910 piše o tej igri sledeče: Sardenkova zgodovinska igra nam predočuje tipične prizore iz onega velikega časa, ko sta slovenska apostola, boreč se s poganskim, z razkolništvo in narodnostnim nasprotji, privedla Slovane do katoliške vere. Velika zasluga Sardenkova je ta, da pojmuje kulturno delo Cirillo in Metodovo mnogo bolje, nego se godi dandanes, ko mora njuno častitljivo ime služiti često stremljnjem, ki so čisto nasprotna zgodovinskemu delu svetih bratov. Pisatelj najprej kratko označi dobo, v kateri se vrši igra, in razne verske in politične nazore, ki so živelji tedaj v Panoncih. Dejanje je prav mojstrsko razprejeno. Sveta brata prideta ravno vsled tega do popolne veljave, ker pisatelj pokaze na odru samo velik vpliv, ki izhaja od njunih oseb. Gledalec vidi zgodbo Trudopolkovke rodbine, a v svetlobi, ki prihaja od solnca svetih bratov. Jezik je tako lep, kratek, krepak. Igra je prav primera za naše društvene odre in se bo lahko predstavljala tudi ob bolj skromnih tehničkih sredstvih, ker obsegamo samo moške vloge in je prizorišče le dvoje: v Trudopolkovki sobi in pred njegovo hišo. Zato upamo, da bomo čestokrat gledali Sardenkovo igro na naših odrih.

»Janez Nevolja« — (»Juan Miseria«) je naslov povedi, ki jo je spisal po celem svetu znani pisatelj Koloma in jo je zdaj »Ljudska knjižnica« objavila v prevodu. Hvali to povest, kolikor hočeš, nikoli je ne boš zadosti, tako je čudovito lepa! Juan Miseria, po naše Janez Nevolja je tam nekje na Španskem siromašen mladenič dobrega srca, a neopiljenega vedenja, ki se zaljubi v pridno dekle, Marijano, katera pa ima

za očeta gnjusnega in sirovega pijanca, Martina Lenuha. Ta in pa zlobna babuра Salamanka branita dekletu Janeza vzeti, ker bi rada imela, da bi se Marijana omogožila s postopačem Lopezinom, ki ves svet sleparji, koliko zna in kaj bo še vse iz njega. Bilo je namreč v tem času, ko se je povest odigravala leta 1867., na Španskem kako nemirno, pripravljala se je revolucija in Lopezinek, sin črevljarija, pravi nebodigatretba, domišljav in neumen, brez vesti in predren, je delal največje zmešnjave, koval zaroto in naposled tudi, ko je republika bila proglašena, prišel res do veljave. S krivičnim pričevanjem sta on in stara Salamanka, katero je vlekel, da ji bo nova republika prisodila hišo nekega monarhističa, spravila v jedo Ivana Nevolja, ki je po nesreči in brez nameha ranil pijanega očeta Marijane, kateri mu je svojo hčer branil. Janeza Nevolja, obsodijo na smrt, preden se pa izvrši ob sodba, uganja Lopezinek po mestu različne lopovščine, pusti zapreti cerkve in samostane, Marijana pa, ki je šla po očetovi nesrečni smrti med novice, pa mu uide iz kremljev. Tudi bi kmalu Janeza Nevoljo izpustili iz ječe, kar pride na dan, da je Lopezinek s Salamanko po kriju pričal, Salamanko pa zaprejo, ker je shranjevala v svoji hiši smodnik, kateri je bil namenjen za anarhistično zaroto, ki jo je koval neutrudni Lopezinek tudi že zoper novoproglaseno republiko. A Lopezinek se izmuzne, ker so mu oblasti same dajale potuho in Janeza Nevoljo zopet čaka smrt, ker imenuje novega sodnika, navadnega lopora. Toda pater France, ki igra v tej povesti največjo vlogo, ponisen kapucienc, pri vseh priljubljen, pravi angelj v človeški podobi, zraven pa moder in izkušen, s pomočjo svojih znanstev stvar tako izpelje, da Nevoljo v zadnjem trenutku vendar pomilostijo. Lopezinek pa, ki je med tem res zanetil anarhistični upor, pada na barikadah in umre ves razmesarjen. Jako zanimiv je tudi nadaljnji razvoj in konec povesti.

Kakor se vidi, se v tej ne zelo obsežni povesti vrsti zanimiv prizor za prizorom, dejanje hitro teče, vse je kratkočasno, gladko in kljub veliki resnobi, ki tiči v celi povesti, je toliko duhovite in globokomiselne šaljivosti po vseh straneh posejane, da knjige ne odložiš, preden je docela in brez premora ne prečitaš.

Knjiga je prožeta verskega duha in zlasti s krvavo ironijo Šiba brezmišelnost revolucije in sebičnost, samopasnost ter umazane namene revolucionarnih voditeljev. Posebno za odraslo mladino je knjiga dragoceno berilo; vsled lahkote in poljudnosti pa bo tudi najpreprostejši človek v njej našel zavave in tolažbe.

Ker se je oglasilo precej novih načinov za »Ljudsko knjižnico« se je cena 15. zvezku, ki obsega obširno povez »Janez Nevolja« razmeroma zelo znižala, kajti knjiga stane broširana le 1 K, vezana 1 K 60 v.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« v Ljubljani

priporoča za praznik presv. Rešnjega Telesa in njega osmino našim cerkevnim zborom sledenje skladbe:

Kimivec Fran: **Rihar renatus.** Part. 3 K. posamezni glasovi po 40 h. Obsega več raznih napevov, med temi tudi sedem evharističnih himen z latinskim in slovenskim besedilom. Te zelo lepo harmonizirane Riharjeve himne izborni služijo pri štirih postajah med procesijo na praznik presvetega Rešnjega Telesa.

Foerster Anton: **Pange lingua — Tantum ergo** za mešani zbor. Part. 1 K 80 h, glasovi po 50 h.

Mihelčič Alojzij: **Laudes lingua et IV.** hymni ad processionem in festo S. Corporis Christi ad IV. voces in sequentes. Part. 50 h.

Goller Vincenc: **12 Pange lingua** za mešani zbor. Part. 2 K 04 h, pos. glasovi à 24 h.

Hladnik Ignacij: **Laudes Eucharisticae.** 5 evharističnih himen. Part. 1 K.

Foerster Anton: **10 evharističnih pesmi** za mešani zbor. Part. in 4 glasovi 3 K 50 h, pos. glasovi à 40 h.

Hribar P. Angelik: **Obhajilne pesmi.** Part. in 4 glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi à 40 h.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe. I del za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K.

Foerster Anton: **Canticum sacra** I. del. Drugi popravljeni natis za štiriglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Chlondowski dr. Anton: **Tantum ergo** za triglasni moški ali ženski zbor z orglami. Part. 50 h, pos. glasovi à 10 h.

Vse te navedene kakor tudi druge toliški Bukvarni v Ljubljani.

Za letovišče
išče bolehna, izobražena gospodična čedno **sobo** s prosto porabo **vrta** in dobro **hrano** v **okolici Ljubljane**, če može v bližini železnice. Ponudbe s ceno pod šifro »Dobr zrak 111.« upravi »Slovenca« do 3. junija.

Zahvala.

V globoki žalosti nad tako brido izgubo moje nad vse ljubljene soproge, oziroma matere, sestre, tante, stare materne in tete, gospe

Marije Oblak

izrekam prisrčno in najtoplejšo zahvalo v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sočutje med boleznično in pri pogrebu, za darovane lepe vence in za mnogoštevilno sponstrost drage pokojnice k večnemu počitku.

1740 2
Ljubljana, 29. maja 1911.

Matevž Oblak.

Večji in manjši

„prodajalniški prostori“ ..

se dajo v najem, eventuelno tudi prodajo. Pri hiši je koncesija za gostilno in kavarno. Na lepem kraju. Pismene ponudbe na upravnštvo »Slovenca« pod št. 1238.

1674 (3)

Išče se snažna lepo opremljena

meščna soba

s posebnim vhodom in postrežbo vred od 15. julija. Alfonz Schober, Ljubljana Simon Gregorčičeva ulica št. 11. 1736

Zastopniki

za novoursino patentovano gorivo za kovače

(50% prihranitev na premogu in času) se iščejo. Strokovno znanje ni potrebno. Visok zaslužek.

1735

FERNAU, Dunaj VI., Mariahilferstrasse 35.

MOTOCYKL „TORPEDO“

motor počasi tekot z dvema prestavama, bencin motor 2 takten izdeluje brez konkurenco tovarna MOTOCYKLOV »TORPEDO«.

F. TROJAN & A. NAGL v KOLINU, ČESKO.

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka se proda.

Mladenč

več risanja stavbenih načrtov v vseh slogih, se stavljanja proračunov in knjigovodstva itd. išče službe pri kakem zidarjem mojstru. Tozadevna vprašanja in pisma na naslov: Vladimir Ravnikar, Kamnik, poštno ležeče. Pisma najkasneje do 25. t.m.

Hišnik

za mesec avgust se sprejme. Več pove Adolf Hauptman tovarna barv v Ljubljani.

1744

Rheuma

Odprt od 1. aprila do 1. novembra.

Nižje cene kakor deset, vkljub časa primernih novosten. Od 1. septembra do 1. junija 25% znižane cene. Čudeviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35—44° C.

Krapinske toplice

Zdravljenje s pitljem termalne vode. Razpoljaljiva termalna voda. Obisk 6000 oseb. Hrvatsko (Hrvatska Švica). Obisk 6000 oseb. Basen, marmorne, pršne, malovonene kopeli, fango, sudarila. Prospekti in poslaničila daje kopališko ravnateljstvo. Pravilni naslov samo: Krapinske toplice, Hrvatsko.

1737

Prutin

Odprt od 1. aprila do 1. novembra.

Zdraviliški dom, 200 bogato opremljenih sob, prekrasni park, terasa, zdrav. salon, stalna vojaška zdrav. godba. Lift, telefon, avtomobil, garaza, posojevalnica avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (transka postaja južne železnice proge Dunaj-Triest). 1292 6 Avtomobilski vozec pri vlakih ob 11. uri 16 minut dopoldne in ob 5. uri 32 minut dopoldne. Na železniški postaji Žabok zvezec z avtomobilskim omnibusom pri vlakih ob 9. uri dopoldne in ob 4. uri 7 minut dopoldne od dne 1. maja do 1. oktobra.

St. 260/pr.

Razglas.

Z ozirom na bodoče **volutve v državni zbor** se javno naznana, da onim volilcem, ki so za čas in po zavrsetu reklamačne dobe, osobito ob selilnem roku začetkom meseca maja, premenili svoja stanovanja v nikakem slučaju **ni prositi** za premembo v volilnem imeniku in na volilnih legitimačnih listih vpisanega naslova ter da jim je **brezpogojno izvreščati volilno pravico pri tistih volilnih komisiji, ki je jasno določena na legitimačnih listih**, tudi če bi se bili v poslednjem času preselili iz enega v drugo volilno okrožje.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 17. maja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Pozor! Birmanski botri in botrcel! Pozor!

Najugodnejši nakup za birmanska darila

!!! Radi preselitve !!!

prodaja prva domaća slovenska tvrdka

Fr. P. Zajec, Ljubljana

urar in optiker Stari trg št. 26

vsakovrstne zlatnine in srebrnine, kakor ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice

pod tovarniško ceno

Naj ne zamudi nikdo to ugodno priliko in predno se obrne drugam naj si ugleda mojo bogato zalogo

Nikelaste moške ure K 3·80, srebrne cyl.-rem. K 7·50, srebrne ure za dame K 6·50, zlate ure K 20—, uhani zlato na srebro K 1·20, zlati uhani K 3·80

1571 1

Prepričajte se sami!

Cenike zastonj in poštne prosto!

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se izvrši najsolidnejše in po zmerni ceni.

Rimska cesta št. 2

(Recherjeva hiša).

1542

Na slov. igrišču, prejšnjem dirkališču
„Latermannov drevored“
samo kratek čas

četa Sudancev

Predstave od 3. ure popoldne
1714 pa do noči.

Vstopnina: Sedež 60 v., stojišče
40 v., vojaki in otroci polovico.

Šole pod vodstvom gg. učite-
teljev imajo znižane cene!

3 gospodi ali 3 gospodične

se sprejmejo s 1. junijem na stanovanje na
sv. Petra cesti št. 62 a/III. nadstropje. 1721

Keglji in kroglice
za kegljanje, tudi pristni
Lignum sanctum
les, kroglice za ba-
lin, vrtne klopi in
mize

1652

za zlaganje, v veliki zalogi pri

Štefan Nagy

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5.

Oglejte si veliko zalogu koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti Frančiškanske cerkve.
Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.
Zalogu šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastonj, poštne prosto. — Ceniki zastonj, poštne prosto.

913

Cenjeni trgovci in obrtniki!

Stavbeno podjetje V. SCAGNETTI naza-
nanja, da bode zgradilo v Selenburgovi
ulici št. 6 veliko strogo moderno

trgovsko hišo.

V pritličju se bo nahajalo 24 večjih
in manjših lokalov za trgovino, v me-
zaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma
tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najpri-
kladnejše razdelitve teh prostorov se bodo isti oddajali pred pri-
četkom stavbe.

Resni reflektanti se uljudno vabijo, da se radi natančnejšega
ustnega pogovora z glase v stavbeni pisarni podjetnika V. Scagnetti-ja, Cesta na Rudolfovo železnicu štev. 16 (tuk državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk preje pis-
meno ali telefonično javi.

Telefon št. 299. — Poštni predal št. 54.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2·20, vezano K 3·20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3·—, elegantno vezano K 4·—. — Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglajeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrgo. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8·50, vezano K 10·80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljnosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najboljša dela svetovne znanstvene literature,

Poezije Anton Medved-eve.

I. del K 3·80, elegantno vezano K 5·—; — II. del K 4·—, elegantno vezano K 5·40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. — Kalan Roman. K 2·—, vezano K 3·—.
2. zvezek: **Stepni kralj Lear.** Ivan Turgenjev Sergjejevič. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1·20, vezano K 2·20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2·40, vezano K 3·40.
4. zvezek: **Pončani in razjaljeni.** F. M. Dostoevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3·—, vezano K 4·20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjem-pisom. K 2·40, vezano K 3·60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champoll. — V. Levstik. Roman. K 1·90, vezano K 3·—.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskimi uvodom o hajdamačini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1·50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3·40, vez. K 4·50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanara.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4·20, vezano K 5·80.
9. zvezek: **Kacjanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1·40, vezano K 2·40.
10. Roma. Silyan Sardenko. Poezije. K 2·—, vez. K 3·20.
11. Andrej Hofer, tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 2·80, deset izvodov K 5·—.
12. Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1·40, vezano K 2·—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonška povest. K 2·60, skupaj vezan z II. zvez. K 1·80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostał. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K 2·60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1·80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovač.** Henrik Sienkiewicz — Fran Virant. Povest. — **Med plazovi.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K 2·60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 2·60.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1·—, vezano K 1·90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Senoša. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1·60, vezano K 2·60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K 2·20, skupno vezano s III. zvezkom K 1·40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K 1·90, vezano K 1·70.
8. zvezek: **Pasjeglavel.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende.** I. Vodnjak modrib mož. — 2. Betlehemska dete. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templiju. — 7. Taščica —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2·20, vezano K 3·20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec, **Kako sem se jaz likal.** I. del. K 1·20, vezano K 2·—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1·20, vezano K 2·—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1·20, vezano K 2·—.

12. zvezek: Dolžan, **Iz dnevnika malega poredneža.** K 1·40, vezano K 2·—.

13. zvezek: Haggard, **Dekle z biseri.** K 2·—, vezano K 3·20.

Povest slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalar. Nova zbirka. I. zvezek. K 2·—.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3·80, vezano K 5·40.

Za križ in svobodo. Igrokar v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K 2·—, pet izvodov in več po K 3·—.

Posebno za mladenička društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovanska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1·20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1·—.

Krek. **Turški križ.** (Igra v štirih dejanjih.) — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1·—, 10 izvodov K 2·—.

Vsebina obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako si-jajno prirejena, da se bodača radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K 2·—.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in dletiškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebina:

1. zvezek se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorjé mu, ki pride dijakom v roke! Burká s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Zupan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleida. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdenčki. Igra za ženske vloge v treh dejanjih (9 ženskih vlog.) K 2·—.

7. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spetujšči očeta. Igrokar v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burká endonejanka. (12 moških vlog v 2 otroka.) — 3. Očetovski tečep. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokar s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleida. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdenčki. Igra za ženske vloge v treh dejanjih (9 ženskih vlog.) K 2·—.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskej poljanah. Betlehemska igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kuzen ne izostane. Igrokar v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova klete. Igrokar v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Caščica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 2·—.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali preobrnjenje roparja. Igrokar v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosorogi. Burká v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burká v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivenost ali začarano pismo. Burká v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 2·—.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepot. Igrokar v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repovest, duh v krkonoških gorah. (12 ženskih vlog.) — 3. Zdaj gre sem, zdaj pa tja. Burká v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivenost ali boljše je kratka sprava. Burká v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 2·—.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. Pastirici in kralji.) — Za ženske vloge: Ljubljana, Planšarica. K 2·—.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smiljan, Marijin otrok.) K 2·—.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaska dekle. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Srečna Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagovslovi.) K 2·—.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Nežka. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K 2·—.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana
592
bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Zlate svinjenje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-
čitstl. sred-
stvo
Seydin
Izdolovatelj
O. Seydi
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

CYCLES
KINTA
K.C.L.
Priznano močna, lahko tekoča so-
lidna in neprekosljiva so 866
„Kinta“-kolesa.
Najboljša jamstvo. Ilustrirani osniki brezplačno.
R. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.
Specjalna trgovina s kolesi in posameznimi dell-
izposobljevanje koles.